

JURISPRUDENCA E GJYKATËS EVROPIANE
TË TË DREJTAVE TË NJERIUT NË LIDHJE
ME SHQIPËRINË DERI NË FUND TË 2016-ËS

THE CASE LAW OF THE EUROPEAN COURT
OF HUMAN RIGHTS WITH RESPECT TO
ALBANIA UP UNTIL THE END OF 2016

The AIRE Centre
Advice on Individual Rights in Europe

JURISPRUDENCA E GJYKATËS EVROPIANE TË TË DREJTAVE TË NJERIUT NË LIDHJE ME SHQIPËRINË DERI NË FUND TË 2016-ËS

THE CASE LAW OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS WITH RESPECT TO ALBANIA UP UNTIL THE END OF 2016

The AIRE Centre
Advice on Individual Rights in Europe

Përgatitur nga Qendra AIRE

Prepared by the AIRE centre

Foreign &
Commonwealth
Office

The preparation of this publication has been supported by the UK Foreign and Commonwealth Office. Views presented in the publication do not necessarily reflect the official position of the Foreign and Commonwealth Office.

Regional Cooperation Council

This document has been produced with the financial assistance of the Regional Cooperation Council. The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the Regional Cooperation Council.

／ PËRMBAJTJA ／

Jurisprudenca e Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut në lidhje me Shqipërinë deri në fund të 2016-ës

Neni 2.....	7
Neni 3.....	7
Neni 5.....	8
Neni 6 dhe neni 1 i Protokollit nr. 1	9
Neni 7.....	13
Neni 8.....	13
Neni 13.....	14
Protokolli Nr. 7, neni 4	14
Protokolli Nr. 13, neni 1	14
Neni 34	14
Neni 37	14
Neni 80	14
Neni 46.....	15
Jurisprudenca e ndarë në nene.....	17

／ CONTENT ／

The case law of the European Court of Human Rights with respect to Albania up until the end of 2016

Article 2.....	35
Article 3.....	35
Article 5.....	36
Article 6 and Article 1 of Protocol No. 1	37
Article 7.....	41
Article 8.....	41
Article 13.....	42
Protocol No. 7, Article 4.....	42
Protocol No. 13, Article 1	42
Article 34.....	42
Article 37.....	42
Article 80.....	42
Article 46.....	42
Jurisprudence broken down by Article.....	45

JURISPRUDENCA E GJYKATËS
EVROPIANE TË TË DREJTAVE
TË NJERIUT NË LIDHJE ME
SHQIPËRINË DERI NË
FUND TË 2016-ËS

Republika e Shqipërisë

Jurisprudenca e Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ) në lidhje me Shqipërinë

Ky dokument përmbledh vendimet e marra nga GJEDNJ në lidhje me Republikën e Shqipërisë, që nga koha e ratifikimit të Konventës Evropiane më 2 tetor 1996. Deri më 31 dhjetor 2016, Gjykata ka vendosur kundër Shqipërisë 70 vendime themeli dhe 62 vendime mbi pranueshmërinë.¹

Ky dokument përbëhet nga dy pjesë. Në pjesën e parë të tij përshkruhen në mënyrë të përmbledhur llojet e çështjeve mbi të cilat ka vendosur Gjykata. Pjesa e dytë përmban një tabelë të ndarë në nene, ku për secilin nen listohen rastet e gjykuara me një përshkrim të shkurtër të çështjeve ligjore të ngritura në secilin rast. Disa çështje shfaqen më shumë se një herë nën të njëjtin nen, për shkak se Gjykata një herë ka vendosur për shkelje dhe një herë jo.

Neni 2

Janë dhënë dy vendime në lidhje me nenin 2, kundër Shqipërisë, *Ceka*² dhe *Rrapo*³. Rasti i parë u çregjistrua, pasi Gjykata vendosi se kërkuarisi kishte marrë zgjidhjen e plotë sipas së drejtës së brendshme, duke qenë se Shteti kishte pranuar qartazi shkeljen dhe kishte ofruar dëmshpërblimin e përshtatshëm.⁴ Në rastin e dytë, i cili kishte të bënte me ekstradimin e kërkuarist, nuk u konstatua shkelje,⁵ pasi në notën diplomatike jepeshin garanci të mjaftueshme se nuk do të kishte cenim të së drejtës së jetës pas ekstradimit.

Neni 3

Janë dhënë pesë vendime për pranueshmërinë dhe themelin në lidhje me nenin 3. Njëri prej rasteve u çregjistrua pasi Gjykata vendosi se kërkuarisi kishin marrë zgjidhjen e plotë sipas së drejtës së brendshme, duke qenë se Shteti kishte pranuar qartazi shkeljen dhe kishte ofruar dëmshpërblimin e përshtatshëm.⁶

Në tri raste, që kishin të bënin me kushtet në të cilat mbaheshin të paraburgosurit u vërejtën shkelje. Dy prej tyre, *Groni dhe Dybeku*⁷ kishin të bënin me shëndetin mendor. Në lidhje me to, Gjykata vendosi se mungesa e trajtimit të duhur mjekësor në burg ndërkohë që kërkuarisi ishin të sëmurë, përbënte shkelje të nenit 3. Në rastin *Dybeku*, Gjykata Evropiane, në bazë të nenit 46 të Konventës, përcaktoi masat e nevojshme që duhet të merrnin autoritetet shqiptare, si një çështje urgjente, për të siguruar kushte të përshtatshme ndalimi dhe trajtimi mjekësor, veçanërisht për të burgosurit, të cilët kanë nevojë për kujdes të specializuar për shkak të gjendjes së tyre shëndetësore.

Në vendimet e saj Gjykata ka kritikuar në veçanti: vonesat në garantimin e kujdesit shëndetësor dhe mungesën e ndihmës

1 AIRE Centre falënderon MSc. Ina Xhepa, Drejtore Ekzekutive e Qendrës Evropiane në Shqipëri, për ndihmën dhe ekspertizën e dhënë në përgatitjen e këtij publikimi.

2 *Ceka k. Shqipërisë*, vendim i 23 tetorit 2012

3 *Rrapo k. Shqipërisë*, vendim i 25 shtatorit 2012

4 *Ceka k. Shqipërisë*, vendim i 23 tetorit 2012

5 *Rrapo k. Shqipërisë*, vendim i 25 shtatorit 2012

6 *Ceka k. Shqipërisë*, vendim i 23 tetorit 2012

7 *Groni k. Shqipërisë*, vendim i 7 korrikut 2009; *Dybeku k. Shqipërisë*, vendim i 18 dhjetorit 2007

së duhur mjekësore (përfshirë ambientet dhe ilaçet përkatëse); papajtueshmërinë e kushteve të burgimit me gjendjen shëndetësore, p.sh. vendosja e një të burgosuri i cili vuan nga probleme të shëndetit mendor në të njëjtin vend me të burgosurit e shëndetshëm; mungesa e procedurave të brendshme efektive, p.sh. mosrespektimi i ankesave për mosdhënien e trajtimit të duhur mjekësor dhe në rastin *Groni*, mohimi i kontaktit me përfaqësuesit e tij (për shkak se mbahej i ndaluar sipas regjimit të sigurisë së lartë), pavarësisht rrezikut të një urgjence mjekësore.

Rasti *Groni* ngrinte çështjen e paligjshmërisë së ndalimit të kërkuesit për më shumë se 18 muaj, urdhëruar nga Gjykata e Lartë në bazë të Konventës Evropiane për Vlefshmërinë Ndërkombëtare të Gjyqimeve Penale dhe Konventës për Transferimin e Personave të Dënuar, pavarësisht faktit që ende nuk kishin hyrë në fuqi në Shqipëri⁸ (shkelje të nenit 5 § 1), si edhe vonesës të pajustificuar për të vepruar në përputhje me masën e ndërmjetme të Gjykatës Evropiane për transferimin e kërkuesit në një spital civil (shkelje të nenit 34).

Në rastin *Kaçiu dhe Kotorri*⁹, Gjykata pranoi më tej se dhuna fizike ndaj njërit prej kërkuesve ishte e një ashpërsie të tillë, që dërgimi i tij në sallën e gjyqimit ishte i nevojshëm të bëhej nga oficerë të policisë. Kërkuesit kishin shenja të dukshme, që dëshmonin për një trajtim të tillë, i cili ishte ushtruar qëllimisht nga punonjësit e policisë gjatë marrjes së tyre në pyetje. Rrahja e njërit prej kërkuesve kishte ngjallur tek ai ndjenjat e frikës dhe ankthit, duke e fyer, poshtëruar e thyer rezistencën e tij fizike dhe morale me qëllim për ta detyruar të rrëfehej.

Gjykata më tej theksoi se, rendi i ngjarjeve tregoi se me shumë mundësi, kërkuesi i ishte nënshtruar një trajtimi të tillë të dënueshëm prej oficerëve të policisë për një periudhë të konsiderueshme kohore dhe si pasojë kishte dhënë deklaratat ku inkriminonte veten e tij dhe kërkuesin e dytë, duke shpresuar t'i jepte fund sa më parë vuajtjeve mendore dhe fizike. Trajtimi në fjalë ishte i një niveli të tillë ashpërsie, që të arrinte në torturë brenda kuptimit të nenit 3 dhe Gjykata u shpreh se ka pasur shkelje të nenit 3 në të dy aspektet e tij, material dhe procedural. Ky ishte vendimi i parë kundër Shqipërisë i një rëndësie të tillë. Shkeljet e të tjera që u gjetën në këtë rast siç përmendet në grupin e rasteve *Caka*: përdorimi i pohimeve inkriminuese të marra si rezultat i torturës në procedimet kundër kërkuesve dhe mungesa e kontaktimit të një avokati gjatë arrestit policor (shkelje të neneve 6§1, 6§3c dhe 6§3); dhe kohëzgjatja e procedurës përkatëse përtej afatit të arsyeshëm (shkelje e nenit 6§1)10.

Neni 5

Në lidhje me nenin 5 janë dhënë dy vendime, ku është konstatuar shkelje për të dyja rastet. Në vendimin *Delijorgji*¹¹, Gjykata Evropiane gjeti shkelje të neneve 5§1 dhe 5§4 për shkak të kohëzgjatjes së paraburgimit «në pritje të vendimit», si edhe periudhës së gjatë që u desh për të shqyrtuar një kërkesë për lirim. Bazuar në nenin 5§1, kërkuesi pretendonte se periudha e paraburgimit «në pritje të vendimit» kishte skaduar dhe nëse ishte kështu, ndalimi i tij vazhdonte të ishte i paligjshëm. Gjykata Evropiane konstatoi se gjykatat vendase kishin interpretuar në mënyrë kontradiktore nenin 263 § 2 të Kodit të Procedurës Penale, i cili nuk ishte i qartë dhe i parashikueshëm në aplikimin e tij për qëllim të llogaritjes së kohëzgjatjes së paraburgimit «në pritje të vendimit». Për më tepër, asnjë arsye nuk ishte dhënë për vendosjen e kërkuesit në arrest shtëpie, kështu që ai ishte mbajtur në një gjendje pasigurie, përsa i përket motiveve të paraburgimit të tij të vazhdueshëm.

Për qëllimet e nenit 5§4, Gjykata u shpreh se në rastet kur pritet një vendim, kërkohet një vendim i shpejtë që përcakton ligjshmërinë e paraburgimit, pasi i pandehuri duhet të përfitojë plotësisht nga parimi i prezumimit të pafajësisë. Gjykata kritikoi kohën e tepërt të marrë nga gjykatat vendase për shqyrtimin e kërkesës për lirim, si dhe vonesat e shkaktuara nga gjykatat më të ulëta, të cilat kishin dështuar në zbatimin e vendimit të Gjykatës së Lartë në këtë drejtim.

8 *Groni k. Shqipërisë*, vendim i 7 korrikut 2009

9 *Kaçiu dhe Kotorri k. Shqipërisë*, vendim i 23 tetorit 2012.

10 *Kaçiu dhe Kotorri k. Shqipërisë*, vendim i 23 tetorit 2012.

11 *Delijorgji kundër Shqipërisë*, vendim i 28 prillit 2015

Neni 6 dhe neni 1 i Protokollit nr. 1

Në total janë dhënë 36 vendime në lidhje me nenin 6. Shkelje u gjetën në 33 çështje. 15 vendime janë dhënë në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1, duke konstatuar shkelje tek të gjitha.

Neni 6§1 dhe §3: e drejta për një proces të rregullt

Në rastet e quajtura grupi i rasteve *Caka*, Gjykata Evropiane konstatoi shkelje të Konventës si rrjedhojë e proceseve penale të padrejta, që çuan në dënimin e kërkuësve me burgim. Ndërsa përsa i përket vendimit të fundit *Kaçiu dhe Kotorri*, Gjykata konstatoi shkelje për shkak të përdorimit të provave të marra si rezultat i torturës, keqtrajtimit nga ana e policisë dhe mungesës së aksesit tek një avokat gjatë periudhës së ndalimit.

Në lidhje me padrejtësinë e procedimeve, Gjykata vuri në dukje mangësitë e mëposhtme:

- në rastin *Caka*¹² - dështimi për të siguruar dhënien e dëshmisë në gjykimin e kërkuësit nga dëshmitarë të caktuar dhe dështimi i Gjykatës së Shkallës së Parë për të marrë parasysh siç duhej dëshmitë e katër dëshmitarëve në favor të kërkuësit (shkelje e nenit 6§1 i lexuar me nenin 6§3(d));
- në rastin *Berhani*¹³ - dështimi për të garantuar paraqitjen në gjykimin e kërkuësit të dëshmitarëve të caktuar, mungesa e një procedure për identifikimin e personave dhe sendeve dhe mungesa e provave bindëse në vendimet gjyqësore të brendshme që të justifikonin dënimin e kërkuësit (shkelje të nenit 6§1);
- në rastin *Laska and Lika*¹⁴ - dështimi për të korigjuar parregullsitë në fazën e hetimit të lidhura me identifikimin e të dyshuarve, gjatë gjykimin të kërkuësve (shkelje të nenit 6§1);
- në rastin *Shkalla dhe Izet Haxhia*¹⁵ - mungesa e garancive që kishin të bënin me procedurat penale të zhvilluara në mungesë të kërkuësve (shkelje të nenit 6§1);
- në rastin *Canj*¹⁶ - refuzimi për t'i dhënë kërkuësit të drejtën të mbronte veten e tij në një seancë publike para Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës së Lartë (shkelje të nenit 6§1);
- Në rastin *Kaçiu dhe Kotorri* - përdorimi i pohimeve inkriminuese të marra nga kërkuësi nëpërmjet ushtrimit të torturës në procesin kundër tij (shih më poshtë) dhe mungesa e aksesit tek një avokat gjatë arrestit policor (shkelje e nenit 6§1, 6§3(c) dhe 6§3).
- Në rastin *Shkalla dhe Izet Haxhia* - mungesa e aksesit në Gjykatën Kushtetuese, e cila llogariti afatin kohor për të apeluar pa marrë parasysh datën në të cilën kërkuësi ishin informuar në të vërtetë për vendimin kundër tyre (shkelje të nenit 6§1);

Në ato raste, Gjykata Evropiane ka përsëritur se "kur kërkuësi është dënuar, pavarësisht një shkelje të mundshme të të drejtave të tij të garantuara në nenin 6 të Konventës, ai duhet, për aq sa do të jetë e mundur, të kthehet në pozitën në të cilën do të kishte qenë nëse kërkesat e kësaj dispozite do të ishin respektuar dhe se në parim forma më e përshtatshme e kompensimit do të jetë gjykim *de novo* ose rihapja e procesit, nëse kërkohet. Rihapja e një procesi penal është e mundur në sistemin ligjor shqiptar pas ndryshimit të jurisprudencës së Gjykatës Kushtetuese dhe asaj të Lartë.

Në rastin *Xheraj*¹⁷ Gjykata Evropiane konstatoi shkelje të së drejtës së kërkuësit për gjykim të drejtë dhe cenimin e parimit të sigurisë juridike për shkak të shfuqizimit të një vendimi përfundimtar, që e shpallte atë të pafajshëm në lidhje me akuzat për vrasje. Më 27 nëntor 1996, kërkuësi u dënuar në mungesë për vrasje e më pas, më 14 dhjetor 1998, në përfundim

12 *Balliu k. Shqipërisë*, vendim i 16 qershorit 2005; *Caka k. Shqipërisë*, vendim i 8 dhjetorit 2009

13 *Berhani k. Shqipërisë*, vendim i 27 majit 2010

14 *Laska dhe Lika k. Shqipërisë*, vendim i 20 prillit 2010

15 *Izet Haxhia k. Shqipërisë*, vendim i 5 nëntorit 2013; *Haxhia k. Shqipërisë*, vendim i 8 tetorit 2013; *Mulosmani k. Shqipërisë*, vendim i 8 tetorit 2013; *Shkalla k. Shqipërisë*, vendim i 10 majit 2011

16 *Canj k. Shqipërisë*, vendim i 6 marsit 2011

17 *Xheraj k. Shqipërisë*, vendim i 29 korrikut 2008

të procesit të rishikimit gjyqësor u shpall i pafajshëm. Vendimi i pafajësisë mori formë të prerë më 24/12/1998. Më 02/10/1999, jashtë afateve të përcaktuara ligjore, prokurori nisi procedurat ankimore kundër vendimit të pafajësisë, duke argumentuar në mënyrë të veçantë se familja e viktimës nuk ishte njoftuar lidhur me të. Apeli i prokurorit u pranua dhe lirimi i kërkuesit u hodh poshtë nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë më 20/06/2001. Kërkuesi u njoftua për rrëzimin e vendimit të pafajësisë në 2002 kur autoritetet shqiptare kërkuan, në bazë të vendimit të Gjykatës së Lartë të datës 20/06/2001, ekstradimin i tij nga Italia ku ai vuante dënimin për vepra të tjera.

Gjykata Evropiane vërejti se familja e viktimës nuk ishte përfshirë në gjykim edhe pse kishte pasur alternativa në dispozicion, që bënin të mundur përfshirjen e tyre. Më tej, ajo vuri në dukje se prokurori kishte pasur mundësi të apelonte vendimin e lirimit të kërkuesit brenda afatit ligjor dhe arriti në përfundimin se apelimi i prokurorit dhe rrëzimi i vendimit të pafajësisë së kërkuesit kishte sjellë një ekuilibër jo të drejtë ndërmjet interesave të kërkuesit dhe efektivitetit të sistemit të drejtësisë penale dhe kishte cenuar parimin e sigurisë juridike. Gjykata Evropiane i akordoi kërkuesit dëmshpërblim në lidhje me dëmet jo materiale. Duke vënë në dukje se megjithatë kërkuesi kishte vazhduar të ishte subjekt i pasojave të rrëzimit të vendimit të pafajësisë, Gjykata vlerësoi se forma më e përshtatshme e kompensimit për këtë situatë që kishte vazhduar do të ishte konfirmimi përfundimtar i pafajësisë së kërkuesit dhe dënimi i tij, i dhënë në shkelje të Konventës të fshihej.

Neni 6§1: aksesit në gjykatë

Në rastin *Dauti*¹⁸, Gjykata Evropiane konstatoi shkelje të së drejtës së kërkuesit për të pasur akses në gjykatë në vitin 2004, në procedurat që kundërshtonin vendimet administrative të komisionit të ankesave, që kishin të bënin me përfitimet për statusin e invalidit. Në veçanti, Gjykata Evropiane vërejti se, komisioni i ankesave ishte i përbërë tërësisht nga mjekë në detyrë, të emëruar nga Ministria e Shëndetësisë, nën autoritetin dhe mbikëqyrjen e së cilës mjekët punonin. Në këtë komision nuk kishte asnjë anëtar të kualifikuar ligjor apo gjyqësor, dhe ligji e rregulloret e brendshme nuk përmbanin rregulla, të cilat rregullonin mandatin e anëtarëve në detyrë, largimin e tyre, dorëheqjen apo ndonjë garanci për zëvendësimin e tyre. Rregullat ligjore nuk ofronin mundësinë e betimit të anëtarëve të tij. Duke se ata mund të shkarkoheshin nga funksioni në çdo kohë, sipas dëshirës së Ministrisë së Shëndetësisë, e cila ushtronte diskrecion të pakufizuar. Kështu, pozicioni i anëtarëve të komisionit të ankesave ishte i hapur ndaj presioneve të jashtme dhe një situatë e tillë mund të cenonte pavarësinë e tij. Prandaj, Gjykata vërejti se komisioni i ankesave nuk mund të konsiderohej si një "gjykatë e pavarur dhe e paanshme", siç kërkohet nga neni 6§1 i Konventës dhe vendimet e tij, sipas ligjit në fuqi në atë kohë, nuk mund të kundërshtoheshin para një gjykate vendase.

Neni 6, neni 1 i Protokollit nr. 1 dhe neni 13 i Konventës: problemi sistematik i moszbatimit të vendimeve përfundimtare të brendshme dhe mungesa e mjeteve ligjore efektive

Nga vendimet e dhëna lidhur me Shqipërinë, 27 prej tyre kanë të bëjnë me shkelje të nenit 6§1, nenit 1 të Protokollit nr. 1 dhe nenit 13 të Konventës.

Këto raste të quajtura *grupi i rasteve Driza* ngrinin problemin strukturor të moszbatimit të vendimeve të brendshme përfundimtare gjyqësore dhe administrative, në lidhje me të drejtën e kërkuesve për kthimin ose kompensimin (në para ose në natyrë) të pronës së shtetëzuar gjatë regjimit komunist dhe mungesës së një mjeti efektiv ligjor në këtë drejtim. Duke parë shkallën e gjerë të problematikës, Gjykata Evropiane mori një vendim pilot, *Manushaqe Puto dhe të Tjerët*¹⁹. Ky vendim kishte të bënte me një seri vendimesh në periudhën ndërmjet 1994 -1999, të dhëna nga komisionet që shqyrtonin kërkesat pronësore, që kishin njohur të drejtën e pronësisë së kërkuesve mbi disa parcela toke dhe kishin vendosur kompensimin e tyre. Gjykata konstatoi se kuadri i brendshëm ligjor nuk ofronte zgjidhje efektive për të bërë të mundur dëmshpërblimin e përshtatshëm dhe të mjaftueshëm në lidhje me moszbatimin e vendimeve të komisionit, që njihnin të drejtën e kërkuesve për kompensim. Duke parë problematikën e mekanizmit të kompensimit në Shqipëri, e cila vazhdoi

18 *Dauti k. Shqipërisë*, vendim i 3 shkurtit 2009; *Driza k. Shqipërisë*, vendim i 13 nëntorit 2007

19 *Manushaqe Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 31 korrikut 2012

të sillej para Gjykatës edhe pas vendimit edhe në një seri rastesh të tjera (*Driza dhe Ramadhi*) dhe të nevojës urgjente për zgjidhje të shpejtë dhe të duhur në nivelin e brendshëm kundrejt kërkuesve, Gjykata e konsideroi të domosdoshme aplikimin e procedurës vendim-pilot. Sipas nenit 46, Shqipëria duhej të ndërmerre masa të përgjithshme, si një çështje urgjente, në mënyrë që të sigurohej në mënyrë efektive e drejta e kompensimit.

Në lidhje me këtë, Gjykata Evropiane kërkoi ngritjen e një mekanizmi efektiv kompensimi brenda 18 muajve, konkretisht brenda 17 qershorit 2014. Ajo theksoi nevojën për të krijuar një bazë të dhënash dhe një faturë të përgjithshme kompensimi, që do të shoqërohej me një skemë të qartë dhe të detajuar kompensimi. Për të lehtësuar presionin mbi buxhetin do të ishin të preferueshme forma alternative të kompensimit. Për sa i përket procedurës, që duhej ndjekur në raste të ngjashme, Gjykata vendosi se procedurat lidhur me kërkesat e reja të paraqitura pas vendimit të Gjykatës Evropiane do të shtyheshin për tetëmbëdhjetë muaj, por nuk do të kishte shtyrje të kërkesave të paraqitura para kësaj date.

Afati i vendosur nga Gjykata për marrjen e masave nuk u respektua nga autoritetet dhe Gjykata vendosi të rifillonte procedurat për kërkesat e ngjashme.²⁰

Në dy vendime vijuese miratuar në Komitet, përkatësisht *Metalla dhe të Tjerët*²¹ dhe *Siliqi dhe të Tjerët*²², Gjykata konstatoi të njëjtat shkelje. Më 10 nëntor 2015, Gjykata Evropiane dha një vendim në një rast të ngjashëm, *Sharra dhe të Tjerët*²³. Sipas nenit 41, Gjykata dha një shpërblim të drejtë llogaritur mbi bazën e hartave të vlerësimit të pronave të vitit 2008, aplikuar në vazhdimësi në rastet e mëparshme. Në këtë kontekst, ajo vuri në dukje se hartat e vlerësimit të vitit 2014 nuk pasqyrojnë objektivisht vlerën aktuale të tregut.

Neni 6§1: Raste të tjera të mosekzekutimit të vendimeve përfundimtare të brendshme

Në rastin *Qufaj*²⁴, Gjykata Evropiane konstatoi shkelje të së drejtës së kompanisë kërkuese për gjykim të drejtë, për shkak të moszbatimit të një vendimi përfundimtar gjyqësor (shkelje e nenit 6§1). Ky ishte vendimi i parë kundër Shqipërisë ku Gjykata konstatoi shkelje. Gjykata e Apelit Tiranë kishte urdhëruar Bashkinë e Tiranës për t'i paguar kompensim kompanisë kërkuese për humbjet që kishin ardhur si pasojë e refuzimit të dhënies së një leje ndërtimi. Megjithatë, vendimi nuk u zbatua dhe kompania iu drejtua Gjykatës Kushtetuese, e cila deklaroi se proceset e zbatimit të vendimeve nuk ishin në juridiksionit e saj. Gjykata Evropiane kujtoi se ekzekutimi i vendimeve gjyqësore është pjesë integrale e "gjykimit" për qëllime të nenit 6 dhe se vonesa në ekzekutimin e vendimit mund të dëmtojë thelbin e së drejtës për një gjykim të drejtë.

Në rastin *Gjyli*²⁵, Gjykata Evropiane konstatoi shkelje të të drejtës së kërkuesit për akses në gjykatë, për shkak të dështimit nga ana e Ministrisë së Punës për të zbatuar një vendim përfundimtar të brendshëm, që urdhëronte rikthimin e tij në postin e drejtorit të një Qendre të Formimit Profesional. Gjithashtu u konstatua dhe mungesa e mjeteve efektive ligjore në këtë drejtim. Gjykata Evropiane vërejti se jurisprudenca e Gjykatës Kushtetuese nuk ofronte asnjë mjet efektiv, pasi edhe pse Gjykata Kushtetuese mund të konstatonte mos zbatim të vendimeve, në shkeljen të drejtës së kërkuesit për akses në gjykatë, ajo nuk kompensonte dëmin e pësuar, duke parandaluar në këtë mënyrë shkeljen e pretenduar ose vijimësinë e saj. Gjithashtu, Gjykata vuri në dukje se veprimet e përmbartimit nuk kishin qenë efektive në këtë rast. Gjykata gjeti një shkelje të ngjashme në rastin e fundit *Valio Shipping Company*²⁶.

20 *Manushaque Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 31 korrikut 2012

21 *Metalla dhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 16 korrikut 2015 (përfundimtar)

22 *Siliqi dhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 10 marsit 2015 (përfundimtar)

23 *Sharradhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 10 nëntorit 2015 (përfundimtar)

24 *Qufaj k. Shqipërisë*, vendim i 18 nëntorit 2004

25 *Gjyli k. Shqipërisë*, vendim i 7 dhjetorit 2010

26 *Valio Shipping Company k. Shqipërisë*, vendim i Komitetit të 6 tetorit 2015

Neni 6§1: zgjatja e paarsyeshme e procedurave civile dhe mungesa e mjeteve ligjore efektive

Rasti më i fundit, *Topollaj*²⁷, kishte të bënte me kohëzgjatjen e dy serive procedurash para gjykatave shqiptare, duke përfshirë të drejtat pronësore të disa pronarëve për një sipërfaqe toke dhe vlefshmërinë e një numri kontratash biznesi, që Z. Topallaj kishte lidhur me pronarët e tokave. Gjykata Evropiane konstatoi shkelje të nenit 6§1 për arsye se këto procedura kishin zgjatur për 9 vjet, 4 muaj dhe 8 ditë para të gjitha niveleve të juridiksionit. Natyra e problemit të rastit në fjalë ishte disi komplekse. Gjykatat e brendshme kanë ndikuar në këtë kohëzgjatje duke ja kthyer çështjen mbrapsht gjykatave më të ulëta për rishqyrtim. Nuk kishte asnjë shpjegim për një dështim të tillë, dështim ky që nuk varej nga kërkuesi.

Një rast tjetër i rëndësishëm është *Bici*²⁸, i cili ka të bëjë me kohëzgjatjen e procedurave para Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave të Durrësit lidhur me njohjen, kthimin dhe/ose kompensimin e pronës. Gjykata Evropiane gjeti shkelje të nenit 6§1 për arsye se këto procedura kishin zgjatur për 11 vjet, 9 muaj dhe 18 ditë para një niveli të vetëm juridiksioni. Çështja në fjalë nuk ishte komplekse. Nuk kishte asnjë shpjegim për një dështim të tillë dhe se ky dështim nuk varej nga kërkuesi.

Rasti *Luli*²⁹ kishte të bënte me zgjatjen e tepruar të procedurave civile para organeve të ndryshme prej vitit 1996 e deri më tani. Gjykata Evropiane kritikoi në veçanti, dështimin e sistemit gjyqësor për të menaxhuar siç duhej një shtim të proceseve, që lidheshin me të njëjtën problematikë. Në rastin e Lulit, i cili mund të konsiderohet si një vendim pothuajse pilot, Gjykata rekomandoi sipas nenit 46, marrjen e masave për të zgjidhur problematikën e shtyrjeve sistematike të proceseve³⁰. Gjykata Evropiane vërejti se kohëzgjatja e tepruar e procedurave po shndërrohej në një mangësi serioze e proceseve ligjore të brendshme në Shqipëri dhe se kërkohet marrja e masave të përgjithshme në nivel kombëtar në lidhje me ekzekutimin e vendimeve, në veçanti, duke gjetur një zgjidhje të brendshme sa i përket kohëzgjatjes së panevojshme të procedimeve. Gjykata ka konstatuar shkelje të ngjashme edhe në tre raste të tjera, *Marini*, *Mullai* dhe *Mishgjoni*.

Rasti *Marini*³¹ kishte të bënte me kohëzgjatjen e tepruar të dy proceseve civile, njëri zgjati nga 1993 deri në 2003 dhe tjetri nga 1997 deri në 2006 (shkelje e nenit 6§1). Në njëri prej këtyre proceseve, Gjykata Evropiane vërejti se çështja i ishte referuar në mënyrë të përsëritur juridiksioneve më të ulëta për rishqyrtim. Ajo më pas vërejti se duke dhënë një sërë vendimesh kontradiktore në shkallë të ndryshme të gjykimit, autoritetet shqiptare kishin shfaqur mangësi të sistemit gjyqësor për të cilin ishin përgjegjës. Gjithashtu, Gjykata vendosi se nuk kishte zgjidhje ligjore në dispozicion të kërkuesit në lidhje me vonesat në procedurë (shkelje e nenit 13).

Ky rast kishte të bënte gjithashtu edhe me shkeljen e të drejtës së kërkuesit për akses në gjykatë, duke qenë se Gjykata Kushtetuese nuk ishte shprehur në lidhje me ankesën e kërkuesit dhe efektivisht refuzoi të merrte një vendim (shkelje të nenit 6§1). Gjykata Evropiane vërejti se Gjykata Kushtetuese kishte deklaruar se ajo nuk mund të vendoste në lidhje me ankesën e kërkuesit për shkak mosarritjes së shumicës së kërkuar të votave, edhe pse kolegji përbëhej nga shtatë gjyqtarë, asnjë prej të cilëve nuk mund të abstenonte. Duke qenë se Gjykata Kushtetuese nuk arriti të jepte ndonjë arsye për këtë rezultat, Gjykata Evropiane arriti në përfundimin se Gjykata Kushtetuese nuk mundi të arrinte një shumicë votash në asnjë nga çështjet në gjykim.

Më tej, rasti kishte të bënte me mosekzekutimin e vendimit përfundimtar të Komisionit të Arbitrazhit Shtetëror, i cili urdhëronte Shtetin të respektonte angazhimet e tij të partneritetit në një kompani të përbashkët të ngritur me kërkuesin. Ky vendim kishte mbetur i paekzekutuar për 10 vjet, derisa ndërmarrja e përbashkët u likuidua në 2003 (shkelje e nenit 6§1). Së fundi, në rastin në fjalë ishte shkelur e drejta e kërkuesve për gëzimin paqësor të pasurisë së tyre (shkelje të nenit 1 të Protokollit nr. 1) pasi shteti kishte refuzuar të respektonte detyrimet e kompanisë, dështimi i tij për të zbatuar vendimet e

27 *Topollaj k. Shqipërisë*, vendim i 21 prillit 2016.

28 *Bici k. Shqipërisë*, vendim i 3 dhjetorit 2015.

29 *Luli dhe të Tjerët Others k. Shqipërisë*, vendim i 1 prillit 2014

30 *Si në Scordino k. Italisë* (nr. 1) Dhomë e Madhe, vendimi i 29 marsit 2006, paragrafët 182 deri në 189

31 *Marini k. Shqipërisë*, vendim i 7 korrik 2008

marra nga gjykatat në favor të kërkuessit dhe kohëzgjatja e procedurave e bënë kërkuessin një aksioner pasiv duke e bërë të pamundur marrjen e fitimeve të pritshme. Mënyra si u zhvilluan proceset dhe pasiguria që iu krijua kërkuessit, prishën “ekuilibrin e drejtë” që duhej ruajtur mes interesit publik dhe të drejtave të kërkuessit.

Në rastin *Mishgjon*³², Gjykata Evropiane konstatoi se procedura e shkarkimit të gjyqtares përpara Këshillit të Lartë të Drejtësisë kishte qenë tepër e gjatë dhe nuk kishte asnjë mjet ligjor efektiv në dispozicion të kërkuesses.

Në rastin *Mulla*³³, Gjykata konstatoi shkelje të parimit të sigurisë juridike pasi kërkuessit, të cilët ishin pronarë të një sipërfaqeje toke në Tiranë dhe një kompani zhvillimi të pronës, me të cilën ata kishin lidhur një marrëdhënie kontraktuale, nuk mund të merrnin një vendim përfundimtar gjyqësor në lidhje me vlefshmërinë e një leje ndërtimi që ishte dhënë, e më pas ishte anuluar e më pas ridhënë përsëri në një seri procesesh (shkelje të nenit 6§1).

Gjithashtu kërkuessit në këtë rast u ankuan për shkelje të së drejtës së tyre për gëzimin paqësor të pronës së tyre pasi kishin prishur një vilë, e cila ndodhej në sipërfaqen e tokës në mënyrë, që të zhvillonin vendin në bazë të lejes së ndërtimit, e cila ishte shfuqizuar më pas (shkelje të nenit 1 të Protokollit nr.1).

Gjykata Evropiane konstatoi se mënyra se si autoritetet vendase kishin proceduar nuk ishte aspak në përputhje me detyrimin e shtetit për të trajtuar situatën e kërkuessve në mënyrën më të qartë dhe koherente të mundshme dhe qartazi kishte një mungesë të vazhdueshme të qartësisë dhe sigurisë. Në lidhje me të drejtat e pronësisë të kërkuessve, Gjykata arriti në përfundimin se ndërhyrja në të drejtat e shoqërisë kërkuessve dhe kërkuessve individualë, që kishin prishur këtë vilë për shkak të lejes së ndërtimit të lëshuar nga autoritetet, nuk mund të konsiderohet i ligjshëm brenda kuptimit të nenit 1 të Protokollit nr.1.

Neni 7

Në lidhje me nenin 7 është dhënë një vendim, rasti *Alimuçaj*, në të cilin u konstatua shkelje dhe jo-shkelje.³⁴ Gjykata Evropiane konstatoi shkelje të parimit të ligjshmërisë së veprave penale dhe dënimeve, pasi kërkuessit i ishte dhënë një dënim më i rëndë sesa ai që parashikohej në kohën e kryerjes së veprës penale, për të cilën ishte shpallur fajtor dhe ishte dënuar me 20 vjet burgim në 2002 (shkelje të nenit 7). Nuk ka pasur shkelje në lidhje me faktin nëse veprimet e kërkuessit përbënin një vepër penale sipas të drejtës së brendshme. Kërkuessi u lirua më 3 maj 2010.

Neni 8

Ka pasur dy raste lidhur me të drejtën për respektimin e jetës private dhe familjare sipas nenit 8.³⁵ Vetëm në një nga rastet u konstatua shkelje, konkretisht në rastin *Bajrami*³⁶. Ky rast kishte të bënte me shkeljen e të drejtës së kërkuessit për respektimin e jetës familjare për shkak të dështimit të autoriteteve shqiptare për të ndërmarrë masat e nevojshme për ribashkimin me vajzën e tij (shkelje e nenit 8). Në janar 2004 vajza e kërkuessit ishte marrë nga nëna e saj në Greqi pa pëlqimin e tij. Më 4 shkurt 2004 Gjykata e Rrethit Vlorë vendosi zgjidhjen e martesës dhe dhënien e kujdestarisë së fëmijës kërkuessit. Edhe pse kërkuessi në mënyrë të përsëritur kishte tentuar kthimin e vajzës së tij, vendimi asnjëherë nuk ishte zbatuar.

Sipas zyrës së përbarimit ishte e pamundur për ta zbatuar atë pasi fëmija nuk ishte në Shqipëri. Gjykata Evropiane vërejtí se Shqipëria nuk kishte ratifikuar instrumentet përkatëse ndërkombëtare për të siguruar ribashkimin e prindërve me fëmijët e tyre, përfshirë Konventën e Hagës së 1980 “Mbi Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijës”. Megjithatë,

32 *Mishgjon* k. Shqipërisë, vendim i 7 dhjetorit 2010

33 *Mullai dhe të Tjerët* k. Shqipërisë, vendim i 23 marsit 2010

34 *Alimuçaj* k. Shqipërisë, vendim i 7 shkurtit 2012

35 *Qama* k. Shqipërisë dhe Italisë, vendim i 8 janarit 2013; *Bajrami* k. Shqipërisë, vendim i 12 dhjetorit 2006

36 *Bajrami* k. Shqipërisë, vendim i 12 dhjetorit 2006

pavarësisht nga kjo, Gjykata konstatoi se sistemi ligjor shqiptar, në kohën e gjykimit, nuk ofronte një kornizë alternative ligjore që t'i siguronte kërkuesit mbrojtje praktike dhe efektive, detyrim pozitiv ky i shtetit sanksionuar në nenin 8. Duke qenë se kërkuesi ndërroi jetë më 10/11/2006, Gjykata Evropiane rishikoi vendimin e saj dhe u shpreh se dëmshpërblimi i duhej akorduar trashëgimtarëve të tij.

Në rastin tjetër, i cili gjithashtu kishte të bënte me detyrimin pozitiv të shtetit për të lehtësuar ribashkimin mes prindërve dhe fëmijëve nuk u konstatua asnjë shkelje.³⁷

Neni 13

22 vendime janë dhënë në lidhje me nenin 13, të gjitha në lidhje me nenin 6 dhe/ose të nenit 1 të Protokollit nr.1.

Protokolli Nr. 7, neni 4

1 vendim është dhënë në lidhje me nenin 4 të Protokollit nr. 7, e drejta për të mos u gjykuar ose dënuar dy herë. Gjykata konstatoi shkelje për shkak të përsëritjes së proceseve penale, që kanë përfunduar me një vendim të formës së prerë, i cili ka marrë fuqi si *res judicata*.³⁸

Protokolli Nr. 13, neni 1

1 vendim është dhënë në lidhje me këtë nen, për heqjen e dënimit me vdekje. Në rastin *Rrapo*, Gjykata konstatoi se garancitë diplomatike të dhëna në lidhje me individin ishin të mjaftueshme për të shmangur rrezikun në këtë rast.³⁹

Neni 34

Në rastin *Rrapo*⁴⁰, Gjykata Evropiane konstatoi shkelje të së drejtës së kërkuesit për të paraqitur kërkesë individuale për shkak të dështimit të autoriteteve për respektimin e vendimit të Gjykatës Evropiane për marrjen e një mase të përkohshme, konkretisht mos ekstradimitin e tij në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, ku kërkuesi rrezikonte dënimin me vdekje. Gjykata shprehu keqardhje të thellë për faktin, që gjykatat e brendshme kishin vendosur në favor të ekstradimitit të kërkuesit pa marrë garancitë e duhura se ai nuk do të përballej me dënimin me vdekje. Megjithatë ajo gjithashtu vuri në dukje se menjëherë, para ekstradimitit të tij, Ministri Shqiptar i Drejtësisë kishte marrë garancitë e nevojshme dhe kështu arriti në përfundimin se ekstradimi i kërkuesit nuk sillte rrezikun e dënimit të tij me vdekje. Kërkuesi u shpall fajtor dhe u dënua me 80 muaj burgim në SHBA.

Neni 37

Ushtrimi i së drejtës për çregjistrimin e një kërkesë për shpërblim të drejtë, pasi shuma e kompensimit e propozuar nga qeveria ishte konsideruar e arsyeshme.⁴¹

Neni 80

Gjykata dha vendim në bazë të nenit 80 vetëm në një rast.⁴² Gjykata aprovoi një kërkesë për rishikim në bazë të faktit se vdekja e vëllait të kërkuesit ishte e panjohur për Gjykatën dhe përbënte një fakt me ndikim vendimtar në rezultatin e

³⁷ *Qama k. Shqipërisë dhe Italisë*, vendim i 8 janarit 2013

³⁸ *Xheraj k. Shqipërisë*, vendim i 29 korrikut 2008.

³⁹ *Rrapo k. Shqipërisë*, vendim i 25 shtatorit 2012.

⁴⁰ *Rrapo k. Shqipërisë*, vendim i 25 shtatorit 2009

⁴¹ *Eltari k. Shqipërisë*, vendim i 10 qershorit 2014

⁴² *Manushaqe Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 31 korrikut 2012.

gjykimit, përkatësisht dhënien e shpërblimit të drejtë. Nuk mund të mendohej se një fakt i tillë ishte i njohur nga qeveria deri më 12 mars 2013 kur ajo mori dijeni. Nuk u dhanë shpjegime nga kërkuesi se pse nuk kishte informuar gjykatën për vdekjen e të vëllait, që ndodhi më pak se një muaj nga paraqitja e kërkesës.

Neni 46

Sikurse është përmendur tashmë, në lidhje me nenin 46, Gjykata ka vendosur marrjen e masave të përgjithshme për një sërë rastesh, të cilat përfshijnë të gjitha nenin 6 dhe/ose nenin 1 të Protokollit nr. 1. Në rastin *Luli*, Gjykata rekomandoi marrjen e masave për të zgjidhur problemin e vonësive të vazhdueshme në proceset gjyqësore.⁴³ Raste të tjera për të cilat është zbatuar neni 46 kishin të bënin me marrjen e masave për të siguruar rigjykimin ose rihapjen e një procesi gjyqësor⁴⁴ për ekzekutimin e vendimeve⁴⁵ dhe sigurimin e mjeteve efektive ligjore.⁴⁶

Manushaque Puto dhe të Tjerët u konsiderua vendim pilot për çështjen e kompensimeve, në raste që kishin të bënin me kthimin dhe kompensimin e pronave.⁴⁷

GJEDNJ, në vendimin e saj pilot «*Manushaque Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë*», urdhëroi qeverinë shqiptare për të ngritur një skemë efikase kompensimi, duke pasur parasysh konstatimet e ndryshme në vendimin e saj. Në mënyrë që të arrihej ky qëllim, Gjykata vuri në dukje se, për autoritetet ishte e nevojshme sigurimi i një liste përfundimtare të vendimeve gjyqësore dhe administrative, të cilat u njihnin, kthenin dhe/ose kompensojnë ish-pronarëve pronën, faturat financiare që derivonin nga kjo listë, një Hartë të Vlerës së Tokës të përditësuar, miratimin e Planit të Veprimit për zbatimin e këtij vendimi pilot të Gjykatës, si edhe krijimin e një mekanizmi efektiv për ekzekutimin e vendimeve të lartpërmendura.

Qeveria shqiptare ka përgatitur Planin e Parë të Veprimit siç kërkohet në vendimin e Gjykatës së qershorit të vitit 2014. Qeveria u angazhua për ndërmarrjen e masave legjislative dhe veprimeve të duhura për të zgjidhur përfundimisht problemin e njohjes, kthimit dhe/ose kompensimit të pronarëve në Shqipëri.

Në këtë linjë, Kuvendi i Shqipërisë miratoi Ligjin nr. 133/2015 «Për Trajtimin e Pronës dhe Përfundimin e Procesit të Kompensimit të Pronave», i cili ka hyrë në fuqi më 24 shkurt 2016.

Masat e planifikuara në Planin e Dytë të Veprimit nga Qeveria për zbatimin e duhur të Ligjit nr. 133/2015 janë:

- 1) Së pari, miratimi i legjislacionit sekondar përkatës për zbatimin e ligjit "Për Trajtimin e Pronës dhe Përfundimin e Procesit të Kompensimit të Pronave". Periudha e zbatimit të këtij veprimi ishte nga marsi deri në gusht të vitit 2016. Kjo masë përfshinte miratimin e gjashtë akteve nënligjore, prej të cilave janë miratuar katër.
- 2) Së dyti, alokimi i burimeve njerëzore dhe financiare, infrastrukturës teknike dhe logjistike të Agjencisë së Trajtimit të Pronave. Afati për përfundimin e këtij veprimi ishte periudha shkurt - shtator 2016. Në kuadër të kësaj mase kanë përfunduar nën-veprimet e mëposhtme: ndarja e fondit financiar, fondi i tokës, digjitalizimi i hartës, emërtimi dhe përpunimi elektronik i rasteve, zhvillimi i sistemit software, mbledhja, strukturimi dhe procesi i formatimit të hartave, si dhe digjitalizimi i gjithë arkivit të Agjencisë. Për më tepër, kjo masë përfshin ndarjen e burimeve financiare të planit të kompensimit, një veprim që është ende në pritje.
- 3) Së treti, miratimi i një Harte të Re të Vlerës së Tokës së Përditësuar. Kjo u miratua përmes një Vendimi të Këshillit të Ministrave më 3 shkurt 2016.
- 4) Së katërti, shqyrtimi i kërkesave për të cilat nuk është marrë ende një vendim përfundimtar, si dhe kërkesat e pa shqyrtuara ende, me qëllim për të përfunduar procesin e kompensimit të pronave. Kjo masë përfshin katër nën-katëgori nga

43 *Luli dhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 1 prillit 2014

44 *Shkalla k. Shqipërisë*, vendim i 10 majit 2011; *Laska dhe Lika k. Shqipërisë*, vendim i 20 prillit 2010

45 *Delvina k. Shqipërisë*, vendim i 8 marsit 2011; *Eltari k. Shqipërisë*, vendim i 8 marsit 2011.

46 *Hamzaraq k. Shqipërisë*, vendim i 3 shkurtit 2009; *Nuri k. Shqipërisë*, vendim i 3 shkurtit 2009; *Ramadhi dhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 13 nëntorit 2007

47 *Manushaque Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë*, vendim i 31 korrikut 2012

të cilat dy janë përfunduar: krijimi i Regjistrit të Kërkesave në Pritje; dhe pranimin e kërkesave të reja brenda afatit të parashikuar në ligj. Shqyrtimi i dosjeve dhe versioni i përditësuar i regjistrit janë ende në proces. Qeveria duhet të trajtojë këtë masë përpara shkurtit të vitit 2019.

- 5) Së pesti, vlerësimi financiar i 26,000 dosjeve, të cilave tashmë ju është njohur e drejta për kompensim. Kjo masë përfshin publikimin e regjistrit të vendimeve, i cili është dorëzuar, dhe përditësimi i tij si një proces i vazhdueshëm, i cili duhet të përfundojë deri në shkurt të vitit 2019.
- 6) Së fundmi, monitorimi i përpiktë i zbatimit të ligjit, me qëllim reagimin e menjëhershëm, në funksion të zgjidhjeve të shpejta dhe efikase në rastet e problemeve dhe vonesave që mund të konstatohen gjatë zbatimit të ligjit. Kjo masë ka shtatë komponentë, të cilët përbëhen nga monitorimi i zbatimit të ligjit nga vetë Agjencia, Ministria e Drejtësisë, Këshilli i Ministrave dhe Komisioni Parlamentar për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, si edhe Bordi i Integritimit Evropian.

Jurisprudenca e ndarë ne nene

NENI 2- E DREJTA E JETËS

1. E drejta e çdo njeriu për jetën mbrohet me ligj. Askujt nuk mund t'i merret jeta qëllimisht, me përjashtim të rastit kur zbatohet një vendim gjyqësor me vdekje, pas dënimit për një krim për të cilin ky dënim është parashikuar me ligj.
2. Marrja e jetës nuk konsiderohet të jetë shkaktuar në kundërshtim me këtë nen në rastet kur ajo vjen si pasojë e përdorimit të forcës, që është jo më shumë se absolutisht e nevojshme:
 - a. në mbrojtje të çdo personi nga dhuna e paligjshme;
 - b. për të kryer një arrestim të ligjshëm ose për të parandaluar arratisjen e një personi, të cilit i është hequr liria ligjërish;
 - c. për të kundërshtuar, në përputhje me ligjin, një trazirë ose kryengritje.

Rastet që janë çregjistruar	1. Ceka k. Shqipëria, vendim i 23 tetorit 2012 <ul style="list-style-type: none">▪ shteti ka njohur qartësisht shkeljen dhe ka akorduar dëmshpërblimin e përshtatshëm;▪ nuk justifikohet më vazhdimi i shqyrtimit të kërkesës;▪ kryerja e hetimeve adekuate;▪ elementë të mjaftueshëm të shqyrtimit publik;▪ <u>u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 3 [çregjistruar].</u>
Rastet ku nuk janë konstatuar shkelje	1. Rrapo k. Shqipërisë, vendim i 25 shtatorit 2012 <ul style="list-style-type: none">▪ nota diplomatike jep garanci të mjaftueshme;▪ e përshtatshme të hamendësohet kundrejt një shteti kërkues, i cili gjithsesi ka një histori të gjatë respekti për demokracinë, të drejtat e njeriut dhe fuqinë e ligjit, dhe i cili ka marrëveshje të gjata ekstradimi me Shtetet kontraktuese;▪ Gjykata do të vlerësojë cilësinë e sigurisë së dhënë dhe nëse ajo mund ta bazojë atë në praktikatat e shtetit i cili ka paraqitur kërkesën.;▪ <u>u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 2 [jo shkelje]; neni 1 i Protokollit nr. 13 [jo shkelje]; neni 34 [shkelje].</u>

NENI 3 – NDALIMI I TORTURËS

Askush nuk mund t'i nënshtrohet torturës ose dënimeve ose trajtimeve çnjerëzore ose poshtëruese.

Rastet që janë çregjistruar	1. Ceka k. Shqipërisë, vendim i 23 tetorit 2012 <ul style="list-style-type: none">▪ shteti ka njohur qartësisht shkeljen dhe ka akorduar dëmshpërblimin e përshtatshëm;▪ nuk justifikohet më vazhdimi i shqyrtimit të kërkesës;▪ kryerja e hetimeve adekuate;▪ elementë të mjaftueshëm të shqyrtimit publik;▪ <u>u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 2 [çregjistruar].</u>
Rastet ku janë konstatuar shkelje	1. Kaçiu dhe Kotorri k. Shqipërisë, vendim i 25 qershorit 2013 <ul style="list-style-type: none">▪ pretendim i kërkuesit krijoi prezumin e faktit se ai i ishte nënshtuar keqtrajtimin në kundërshtim me nenin 3 dhe agjentët e shtetit dhe qeveria duhej të jepte një shpjegim të arsyeshëm se si mund të ishte shkaktuar rrahja e pretenduar;▪ qeveria nuk paraqiti asnjë shpjegim të arsyeshëm për rrahjen e pretenduar;▪ prokurori nuk urdhëroi ndonjë ekzaminim mjekësor apo hetime të tjera;▪ gjyqtarët nuk kërkuan hetim për problemet shumë të dukshme fizike të kërkuesit;▪ rrahja e kërkuesit ishte e një shkalle të tillë që ai duhet të mbahej nga oficerët e policisë për në sallën e gjyqit;▪ konkluzione mund të nxirren në masën që një trajtim i tillë kishte lënë gjurmë të dukshme ku është ushtruar qëllimisht tek kërkuesi nga oficerët e policisë gjatë marrjes së tij në pyetje;▪ sjellja e dënueshme e oficerëve të policisë për një periudhë të konsiderueshme të kohës, solli si pasojë bërjen e deklaratave inkriminuese nga kërkuesi për veten dhe kërkuesin e dytë në mënyrë që t'i jepte fund dhimbjes mendore dhe fizike që ai po përjetonte;▪ u konstatua se përbënte torturë;▪ <u>u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].</u>

2. Gori k. Shqipërisë, vendim i 7 korrikut 2009

- keqtrajtimi duhet të arrijë një nivel minimal të ashpërsisë;
- gjithëçka varej nga rrethanat e rastit, të tilla si kohëzgjatja e trajtimit, pasojat fizike dhe mendore, seksi, moshë dhe gjendja shëndetësore e viktimës;
- qëllimi i trajtimit është një faktor i rëndësishëm, por mungesa e tij nuk do të thotë që nuk ka shkelje;
- elementë duhen marrë parasysh kur vlerësohet përputhshmëria e shëndetit të kërkuarit me qëndrimin e tij në burgim: kushtet mjekësore të të burgosurve; përshtatshmëria e ndihmës mjekësore dhe kujdesi i ofruar në burgim; këshillimi i vuajtjes së masës së dënimit në kushtet e gjendjes shëndetësore të ankuesit;
- u pranua se ndihma mjekësore në spitalet e burgjeve jo gjithmonë është e njëjtë me atë që merr publiku i gjerë;
- kërkuari vuante nga sëmundja e rëndë e sklerozës së shumëfishtë;
- rreziku i sëmundjes, mungesa e trajtimit adekuat, koha e gjatë e burgimit intensifikon frikën e të burgosurit;
- ngjallja e një ndjenje të tillë të fortë të pasigurisë e kombinuar me vuajtjet e tij fizike çonin në shkelje;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 5 [shkelje]; neni 34 [shkelje].

3. Dybeu k. Shqipërisë, vendim i 18 dhjetorit 2007

- kushtet e burgimit;
- keqtrajtimi duhet të arrijë një nivel minimal të ashpërsisë që të bjerë në fushëveprimin e nenit 3;
- kohëzgjatja e trajtimit, pasojat fizike dhe mendore, seksi, moshë dhe gjendja shëndetësore e viktimës;
- kuptimi i çnjerëzore: e paramenduar; e zbatuar për një kohë të gjatë; lëndime të dukshme trupore ose vuajtje intensive fizike dhe mendore;
- kuptimi i poshtëruese: shkakton tek viktima ndjenja frike, ankthi dhe inferioritet si pasojë e poshtërimit dhe përuljes;
- marrja parasysh e efektit kumulativ të kushteve në të cilat mbahet i ndaluar personi;
- mbajtja parasysh e shëndetit mendor të të burgosurve;
- element: kushtet mjekësore të të burgosurve; përshtatshmëria e ndihmës mjekësore dhe kujdesi i ofruar në burgim; këshillimi i vuajtjes së masës së dënimit në kushtet e gjendjes shëndetësore të kërkuarit.

1. Rrapo k. Shqipërisë, vendim i 25 shtatorit 2012

- nota diplomatike jep garanci të mjaftueshme;
- e përshtatshme të hamendësohet kundrejt një shteti kërkuar, i cili gjithsesi ka një histori të gjatë respekti për demokracinë, të drejtat e njeriut dhe fuqinë e ligjit, dhe i cili ka marrëveshje të gjata ekstradimi me Shtetet kontraktuese;
- Gjykata do të vlerësojë cilësinë e sigurisë së dhënë dhe nëse ajo mund ta besojë atë bazuar në praktikën e shtetit, i cili ka paraqitur kërkesën;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 2 [jo shkelje]; neni 1 i Protokollit nr. 13 [jo shkelje]; neni 34 [shkelje].

NENI 4 – NDALIMI I SKLLAVËRISË DHE I PUNËS SË DETYRUAR

1. askush nuk do të mbahet në skllavëri ose në robëri.
2. askush nuk do të shtrëngohet të kryejë një punë me dhunë ose të detyruar.
3. në kuptim të këtij neni, termi “punë e kryer me dhunë ose e detyruar”, nuk përfshin:
 - a. çdo lloj pune që i kërkohet të kryejë zakonisht një personi të ndaluar në kushtet e parashikuara nga neni 5 i kësaj konvente ose gjatë lirit të tij me kusht;
 - b. çdo lloj shërbimi i karakterit ushtarak ose, në rastin e kundërshtarëve të ndërgjegjes në vendet ku kundërshtimi i ndërgjegjes është i njohur me ligj, shërbimi që kryhet në vend të shërbimit ushtarak të detyrueshëm;
 - c. çdo lloj shërbimi që kërkohet në rast krizash ose fatkeqësish, që kërcënojnë jetën ose mirëqenien e bashkësisë;
 - d. çdo lloj pune ose shërbimi që është pjesë e detyrimeve normale qytetare.

Nuk ka pasur vendime sipas këtij neni.

ENI 5 – E DREJTA PËR LIRI DHE SIGURI

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë e të sigurisë personale. askujt nuk mund t'i hiqet liria, me përjashtim të rasteve që vijnë dhe në përputhje me procedurën e parashikuar me ligj:
 - a. kur burgoset ligjërisht pas një dënimi të dhënë nga një gjykatë kompetente;
 - b. kur arrestohet ose ndalohet ligjërisht për moszbatim të një urdhri të dhënë nga gjykata në përputhje me ligjin ose për të garantuar përmbushjen e një detyrimi të parashikuar nga ligji;
 - c. kur arrestohet ose ndalohet ligjërisht për t'u çuar përpara autoritetit gjyqësor kompetent pas dyshimit të arsyeshëm se ka kryer një veprë penale ose kur çmohet në mënyrë të arsyeshme e nevojshme për të parandaluar kryerjen prej tij të veprës penale ose largimin e tij pas kryerjes së saj;
 - d. kur një i mitur ndalohet ligjërisht për qëllim edukimi të mbikqyrrur ose për ndalimin e tij të ligjshëm me qëllim që të çohet përpara autoritetit kompetent ligjor;
 - e. kur ndalohet ligjërisht për të parandaluar përhapjen e sëmundjeve ngjitëse, të personave të sëmurë mendërisht, alkoolistëve, narkomanëve ose endacakëve;
 - f. kur arrestohet ose ndalohet ligjërisht me qëllim që të ndalohet hyrja e tij e paautorizuar në atë vend, ose nëse kundër tij është duke u kryer një proces gjyqësor dëbimi ose ekstradimi.
2. Çdo person i arrestuar duhet të informohet brenda një afati sa më të shkurtër dhe në një gjuhë që ai e kupton për arsyet e arrestimit të tij dhe në lidhje me çdo akuzë që i bëhet.
3. Çdo person i arrestuar ose i paraburgosur në rrethanat e parashikuara në paragrafin 1/c të këtij neni duhet të çohet menjëherë përpara një gjyqtari ose një zyrtari tjetër të autorizuar me ligj për të ushtruar funksione gjyqësore dhe ka të drejtë të gjykohet brenda një afati të arsyeshëm ose të lirohet në gjykim e sipër. Lirimi mund të kushtëzohet me dhënien e garancive për t'u paraqitur në procesin gjyqësor.
4. Çdo person, të cilit i është hequr liria me arrestim ose me burgim, ka të drejtë të bëjë ankim në gjykatë me qëllim që kjo e fundit të vendosë, brenda një afati të shkurtër, për ligjshmërinë e burgimit të tij dhe të urdhërojë lirimin, në qoftë se burgimi është i paligjshëm.
5. Çdo person që arrestohet ose burgoset në kundërshtim me dispozitat e këtij neni ka të drejtën për të kërkuar dëmshpërblim.

Rastet ku janë konstatuar shkelje

1. Delijorgji k. Shqipërisë, vendim i 28 prillit 2015

- nëse periudha e paraburgimit "në pritje të vendimit" i kishte përfunduar afati dhe nëse ndalimi vazhdonte të ishte i ligjshëm;
- ligjshmëria në bazë të legjislacionit të brendshëm nuk është gjithmonë vendimtare;
- duhet të jetë në përputhje me qëllimin e nenit 5 § 1, i cili nuk lejon që personat të privohen nga liria në mënyrë arbitrare;
- kushtet për heqjen e lirisë sipas ligjit të brendshëm duhet të përcaktohen qartë dhe ligji duhet të jetë i parashikueshëm në zbatimin dhe pasojat e tij;
- nuk kishte arsye të dhëna për vendosjen në arrest shtëpie;
- paraburgimi vazhdonte të mos ishte i ligjshëm;
- Neni 5 § 4 kërkon që kërkesa për lirim të trajtohet me shpejtësi;
- vonesat i atribuohen shtetit.

2. Gori k. Shqipërisë, vendim i 7 korrikut 2009

- ndalimi i kërkuesit nuk kishte baza në të drejtën e brendshme;
- edhe vetë gjykatat vendase nuk ishin të qarta se cili version i legjislacionit duhej zbatuar në rastin e kërkuesit;
- nëse gjykatat vendase do të zbatonin dispozitën e re, atëherë dënimi i kërkuesit mund të bëhej i vlefshëm, por kjo do të thoshte zbatim prapaveprues i dispozitës ligjore, i cili është i paligjshëm;
- është thelbësore që kushtet për heqjen e lirisë sipas së drejtës së brendshme të përcaktohen qartë dhe vetë ligji të jetë i parashikueshëm në mënyrë që të respektohet kriteri i ligjshmërisë i përcaktuar nga Konventa;
- nevoja e parashikimit në një shkallë që është e arsyeshme, me këshillimin e duhur, të pasojave që një veprim i caktuar mund të sjellë;
- u konstatua gjithashtu shkelje të nenit 3 dhe nenit 36.

ENI 6 – E DREJTA PËR NJË PROCES TË RREGULLT

1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohej drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij. vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e gjyqit mund t'i ndalohej shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë.
2. Çdo person i akuzuar për një vepër penale prezumohet i pafajshëm, derisa fajësia e tij të provohet ligjërisht.
3. Çdo i akuzuar për një vepër penale ka të drejtat minimale të mëposhtme:
 - a. të informohet brenda një afati sa më të shkurtër, në një gjuhë që ai e kupton dhe në mënyrë të hollësishme, për natyrën dhe për shkakun e akuzës që ngrihet ndaj tij;
 - b. t'i jepet koha dhe lehtësitë e përshtatshme për përgatitjen e mbrojtjes;
 - c. të mbrohet vetë ose të ndihmohet nga një mbrojtës i zgjedhur prej tij, ose në qoftë se ai nuk ka mjete të mjaftueshme për të shpërblyer mbrojtësin, t'i mundësohet ndihma ligjore falas kur këtë e kërkojnë interesat e drejtësisë;
 - d. të pyesë ose të kërkojë që të merren në pyetje dëshmitarët e akuzës dhe të ketë të drejtën e thirrjes dhe të pyetjes të dëshmitarëve në favor të tij, në kushte të njëjta me dëshmitarët e akuzës;
 - e. të ndihmohet falas nga një përkthyes në qoftë se nuk kupton ose nuk flet gjuhën e përdorur në gjyq.

1. Topallaj k. Shqipërisë, vendim i 21 prillit 2016

- Kohëzgjatja e procedurave të brendshme për 9 vjet, 4 muaj, 8 ditë;
- Kthim për rigjykim disa herë i çështjes;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 13 [shkelje]; dhe nenin 46.

2. Bici k. Shqipërisë, vendim i 3 dhjetorit 2015

- kohëzgjatja e procedurave të brendshme lidhur me njohjen, kthimin dhe / ose kompensimin e pronës (11 vjet, 9 muaj dhe 18 ditë para një niveli të vetëm juridiksioni).

3. Marku k. Shqipërisë, vendim i 15 korrikut 2014

- kufizim i të drejtës për t'u drejtuar gjykatës;
- kërkuesi ka marrë një vendim në favor të tij, por nuk ishte në gjendje të niste procedura për të marrë një përcaktim final për sa i përket kërkesës së tij në lidhje me njohjen e statusit të veteranit të luftës.

4. Luli dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 1 prillit 2014

- kohëzgjatja e procedurave të brendshme;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 46.

5. Izet Haxhia k. Shqipërisë, vendim i 5 nëntorit 2013

- kërkuesi nuk kishte njohuri të mjaftueshme të procedurave ligjore kundër tij;
- ai nuk hoqi dorë nga e drejta e tij për të dalë në gjyq;
- kërkuesi nuk e pati mundësinë e një rishqyrtimi të themelit të akuzave kundër tij nga një gjykatë, e cila do ta kishte dëgjuar atë në një proces, i cili do të ishte në përputhje me garancitë për një gjykim të drejtë sipas nenit 6.

6. Kaçi dhe Kotorri k. Shqipërisë, vendim i 25 qershorit 2013

- aksesit tek një avokat është i nevojshëm që nga momenti i marrjes në pyetje nga policia, përveç nëse ekzistojnë arsye të forta që e përjashtojnë diçka të tillë;
- nuk i takon gjykatës të përcaktojë se çfarë është provë e pranueshme apo çfarë është një gabim i faktit apo ligjit;
- pranimi i deklaratave të marra si rezultat i torturës ose keqtrajtimit të tjera në shkelje të nenit 3 e bën të gjithë procedimin të padrejtë, pavarësisht nga vlera e këtyre deklaratave dhe pavarësisht nëse përdorimi i tyre është vendimtar për dënimin e të pandehurit;
- procesi, në tërësi u konsiderua i padrejtë për shkak të pranimit dhe përdorimit të deklaratës inkriminuese të kërkuesit të parë të marrë nëpërmjet torturës;
- kohëzgjatja e procedurave – tepër të gjata, mbi 6 vjet;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 3 [shkelje].

7. Delvina k. Shqipërisë, vendim i 21 majit 2013

- u vendos për shpërbllim të drejtë;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 13 dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1.

8. Manushaque Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 31 korrikut 2012

- mungesë e zbatueshmërisë për 15 deri 17 vjet;
- nuk ka arsye për të vendosur ndryshe nga jurisprudenca e mëparshme që vonesa të tilla i konsideron shkelje;
- Shteti nuk mund të përdorë mungesën e disponueshmërisë së fondeve si justifikim për shlyerjen e borxheve të vendimeve;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 13 i lexuar në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 46.

9. Cani k. Shqipërisë, vendim i 6 marsit 2012

- është e një rëndësie themelore që i pandehuri të paraqitet në gjykimin e tij si për shkak të të drejtës së tij për gjykim, edhe për shkak të nevojës për të verifikuar saktësinë e deklaratave të tij dhe për t'i krahasuar me ato të viktimës dhe të dëshmitarëve;
- paraqitja e të pandehurit personalisht nuk merr të njëjtën rëndësi thelbësore për një seancë apeli, siç ka për gjykimin, pasi në to nuk përcaktohen fakte, por thjesht interpretohen rregulla ligjore;
- megjithatë, kur një Gjykatë e Apelit bën një rivlerësim të fajësisë apo pafajësisë, ajo nuk mund t'a përcaktojë pa një vlerësim të drejtpërdrejtë të provave të dhëna personalisht;
- në asnjë fazë të procedimeve në apel kërkuesi nuk pati mundësi të argumentonte personalisht se ekzistonin faktorë lehtësues;
- duhej të ishte dëgjuar në seancë.

10. Shkalla k. Shqipërisë, vendim i 10 majit 2011

- e drejta për t'iu drejtuar gjykatës nuk është absolute;
- u nënshtrohet kufizimeve që rrjedhin veçanërisht në lidhje me kushtet e pranueshmërisë së një ankimi;
- kufizimet nuk duhet të kufizojnë apo pakësojnë aksesin e një personi në një mënyrë apo shtrirje të tillë që dëmton vetë thelbin e së drejtës;
- kufizime të tilla nuk janë në përputhje me nenin 6 § 1, nëse ato nuk ndjekin qëllimin e legjitimuar ose nëse nuk ekziston një marrëdhënie e arsyeshme e proporcionalitetit ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit të ndjekur;
- informimi i një personi mbi procedimin penal të filluar ndaj tij është një akt ligjor me një rëndësi të tillë që duhet të zbatohet në përputhje me kërkesat procedurale dhe të mirëfillta të afta për të siguruar ushtrimin efektiv të të drejtave të akuzuarit;
- dijenitë e paqarta dhe të parregullta nuk mjaftojnë;
- nuk është treguar se ankuesi kishte dijeni të mjaftueshme të procedurave ligjore ndaj tij;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 46.

11. Caush Driza k. Shqipërisë, vendim i 15 marsit 2011

- mos ekzekutimi i vendimit;
- analogji me Beshiri dhe të Tjerët, Driza dhe Vrioni dhe të Tjerët;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

12. Delvina k. Shqipërisë, vendim i 8 marsit 2011

- mos ekzekutimi i vendimit;
- kërkuesi nuk duhet nisë procedurat e zbatimit që një vendim të ekzekutohet;
- analogji me Beshiri dhe të Tjerët, Driza dhe Vrioni dhe të Tjerët;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 46.

13. Eltari k. Shqipërisë, vendim i 8 marsit 2011

- mos ekzekutimi i vendimit;
- analogji me Beshiri dhe të Tjerët, Driza dhe Vrioni dhe të Tjerët;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 46.

14. Mishgjoni k. Shqipërisë, vendim i 7 dhjetorit 2010

- mos ekzekutimi i vendimit;
- kohëzgjatja e procedurave në 3 nivelet e juridiksionit 8 vjet;
- vonesa nuk ishte për faj të kërkuesit;
- interesi i madh vetjak i të punësuarit në sigurimin e një vendimi gjyqësor menjëherë;
- një vonesë e përgjithshme prej thujse katër vitesh për të shqyrtuar sërisht çështjen e kërkuesit nuk e plotëson kërkesën e "kohës së arsyeshme" sipas Konventës;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

15. Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 20 korrikut 2010

- mos ekzekutimi i vendimit cenon vet thelbin e të drejtës së kërkuesit për t'iu drejtuar gjykatës;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

16. Berhani k. Shqipërisë, vendim i 27 majit 2010

- drejtësia e procesit gjyqësor;
- u takon gjykatave kombëtare të vlerësojnë provat para tyre, të vërtetojnë faktet dhe të interpretojnë të drejtën e brendshme;
- në parim Gjykata nuk ndërhy, përveç rasteve kur vendimet e marra nga gjykatat e brendshme janë arbitrare ose haptazi të paarsyeshme;
- mund të jetë e nevojshme që gjykatat të shfrytëzojnë deklaratat e bëra gjatë fazës së hetimit penal, nëse i akuzuari kishte mundësi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për t'i kundërshtuar këto deklaratat në kohën që u morën ose në një fazë të mëvonshme të procesit gjyqësor;
- dëshmitarët nuk ishte marrë në pyetje nga kërkuesi ose përfaqësuesi i tij gjatë hetimit penal;
- autoritetet nuk iu përgjigjën ankesave që ngriti kërkuesit në lidhje me mangësitë serioze në cilësinë e provave;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nënin 6 [nuk u konstatua shkelje në lidhje me kohëzgjatjen e procedurave].

17. Laska dhe lika k. Shqipërisë, vendim i 20 prillit 2010

- e drejta e gjyqësorit kundërshtues;
- barazia e mjeteve;
- mundësia e palëve në gjykimin për të pasur njohuri dhe të komentojnë të gjitha provat e paraqitura ose vëzhgimet e depozituara për të influencuar në vendimin e gjykatave;
- prezumimi i pafajësisë;
- avokatit t'i jepet akses që në hetimin e parë të të dyshuarit nga policia, përveç nëse është e demonstruar nën dritën e rrethanave të veçanta të çdo çështjeje që ka arsye bindëse për të kufizuar këtë të drejtë;
- kërkuesit nuk u lejuan për të ngritur shqetësime për parregullsitë;
- parada e identifikimit u mbajt në mungesë të avokatëve;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nënin 46.

18. Mullai dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 23 marsit 2010

- mungesa e sigurisë juridike;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nënin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

19. Bushati dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 8 dhjetorit 2009

- mos ekzekutimi i vendimit;
- vendimi ishte në lidhje me dëbimin e individëve nga prona e kërkuesve;
- kërkuesit nuk mund të ishin përgjegjës për shpenzimet e dëbimit;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nënin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

20. Caka k. Shqipërisë, vendim i 8 dhjetorit 2009

- neni 6 § 3 (d) dhe neni 6 § 1;
- mos garantimi i paraqitjes së dëshmitarëve;
- mos dhënia e rëndësisë së duhur dëshmimeve të dëshmitarëve.
- U shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me: neni 6 [jo shkelje – mungesa e përfaqësimit, mos dhënia e lejes për pyetje të dyfish të për disa dëshmitarë].

21. Vrioni dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 29 shtatorit 2009

- mos ekzekutimi i vendimit;
- kohëzgjatja e procedurave për 11 vjet;
- mos zbatim për 5 vjet;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nënin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje], nënin 13 i shqyrtuar në lidhje me nënin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nënin 46.

22. Gjyli k. Shqipërisë, vendim i 29 shtatorit 2009

- mos ekzekutimi i vendimit;
- vlerësimi i arsyeshmërisë së vonësës;
- asnjë tregues se ekzekutimi kishte ndonjë kompleksitet;
- kërkuesi nuk e ka penguar zbatimin;
- përgjegjësia e përmbaruesve në zgjatjen e vonësës;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nënin 13 i shqyrtuar në lidhje me nënin 6 [shkelje].

23. Vrioni dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 24 marsit 2009

- cenimi e sigurisë juridike;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nënin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

24. Hamzaraj k. Shqipërisë, vendim i 3 shkurtit 2009

- mos ekzekutimi i vendimit;
- kohëzgjatja e procedurave për 12 vjet;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nënin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nënin 46.

25. Nuri k. Shqipërisë, vendim i 3 shkurtit 2009

- mos ekzekutimi i vendimit;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 46.

26. Dauti k. Shqipërisë, vendim i 3 shkurtit 2009

- cenim i së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës;
- Komisioni i Ankesave përbëhej vetëm nga mjekë në detyrë dhe nuk kishte anëtarë të kualifikuar ligjorë apo gjyqësorë;
- nuk kishte rregulla që të rregullonin mandatin e anëtarëve në detyrë, largimin e tyre, dorëheqjen apo ndonjë garanci për pa lëvizshmërinë e tyre.;
- Komisioni i Ankesave nuk ishte një gjykatë e pavarur dhe e paanshme.

27. Xheraj k. Shqipërisë, vendim i 29 korrik 2008

- cenimi e sigurisë juridike;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nenin 4 të Protokollit Nr. 7 [jo shkelje].

28. Marini k. Shqipërisë, vendim i 7 korrikut 2008

- e drejta për t'iu drejtuar gjykatës;
- kufizimet të së drejtës t'iu drejtuar gjykatës;
- hapësira e vlerësimit;
- kohëzgjatja e procedurave 7 vjet, 9 vjet, 5 vjet dhe 2 vjet. Kohëzgjatja e grupit të parë dhe të dytë të procedurave u konsideruan si të paarsyeshme;
- arsyeshmëria e kohëzgjatjes së procedurës duhet të vlerësohet në dritën e rrethanave të çështjes dhe duke iu referuar: kompleksitetit të çështjes; veprimeve të kërkuesit dhe autoriteteve; dhe çfarë rrezikonte kërkuesi;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

29. Driza k. Shqipërisë, vendim i 13 nëntorit 2007

- procedurat e drejta;
- paanshmëria;
- paanshmëri do të thotë mungesë paragyjkimi, apo anësie;
- paanshmëria e gjyqtarëve duhet të prezumohet derisa të provohet e kundërta;
- vendimtare është nëse objektiviteti i këtyre dyshimeve është mjaftueshmërisht i bazuar;
- 3 gjyqtarë të cilët kishin vendosur tashmë në lidhje me rastin ish-in në mesin e 15 gjyqtarëve që do të vendosnin nëse vendimi i parë ishte i drejtë;
- 3 gjyqtarë duhet të vendosnin mbi një çështje për të cilën ish-in shprehur tashmë;
- mos zbatim;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje me nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje], nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

30. Ramadhi dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 13 nëntorit 2007

- kohëzgjatja e procedurave 12 vjet;
- mos ekzekutim i vendimit;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje], nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 46.

31. Gjonboçari dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 23 tetorit 2007

- e drejta për t'iu drejtuar gjykatës;
- mos ekzekutim i vendimit;
- kohëzgjatja e tepruar e procedurave;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

32. Beshiri dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 22 gushtit 2006

- mos ekzekutim i vendimit;
- 5 vjet vonesë;
- nuk ish-in marrë nga shteti ose nga përmbaruesit për respektimin e vendimit;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

33. Qufaj Co. sh.p.k. Shqipërisë, vendim i 18 nëntorit 2004

- drejta për t'iu drejtuar gjykatës nuk do të ishte reale nëse sistemi ligjor i një shteti do të lejonte që një vendim gjyqësor i detyrueshëm dhe përfundimtar të mos zbatohet në dëm të njëres palë;
- autoriteti shtetëror nuk mund të përdorë mungesën e fondeve si justifikim për të mos respektuar një detyrimin financiar të përcaktuar në vendim.

1. Haxhia k. Shqipërisë, vendim i 8 tetorit 2013

- neni 6 nuk përcakton rregulla mbi pranueshmërinë e provave;
- pyetja është nëse procedimet në tërësi, duke përfshirë edhe mënyrën në të cilën janë marrë prova ishte i drejtë;
- koha për përgatitjen e mbrojtjes së kërkuesit ishte e mjaftueshme;
- të pandehurit duhet të jetë në gjendje për të kundërshtuar provat kundër tyre;
- ndonjë padrejtësi në mbajtjen e një deklarate të dëshmitarit mund të rregullohet, duke siguruar dëshminë e dëshmitarit.

2. Mulosmani k. Shqipërisë, vendim i 8 tetorit 2013

- neni 6 nuk përcakton rregulla mbi pranueshmërinë e provave;
- pyetja është nëse procedimet në tërësi, duke përfshirë edhe mënyrën në të cilën janë marrë prova ishte i drejtë;
- koha për përgatitjen e mbrojtjes së kërkuesit ishte e mjaftueshme;
- kërkuesi mund të parashikojë ri klasifikimin e akuzave penale kundër tij;
- ndonjë padrejtësi në mbajtjen e një deklarate të dëshmitarit mund të rregullohet, duke siguruar dëshminë e dëshmitarit;
- mungesa e paraqitjes së një dëshmitari, i cili nuk ishte dëshmitar okular nuk ishte dëmtuese.

3. Berhani k. Shqipërisë, vendim i 27 majit 2010

- kohëzgjatja e procedurave;
- vonesa zgjati 2 vjet, 7 muaj;
- asgjë nuk tregonte se ishte faji i autoriteteve shtetërore;
- autoritetet shtetërore kanë vepruar me kujdesin e duhur;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nenin 6 [shkelje për sa i përket procesit të rregull].

4. Caka k. Shqipërisë, vendim i 8 dhjetorit 2009

- mos përfaqësimi nga një avokat;
- refuzimi për të lejuar marrjen në pyetje të një dëshmitari të caktuar nuk konsiderohet shkelje nëse provat mund të mbështeteshin me prova të tjera materiale duke përfshirë edhe dëshmitarë të cilët ishin marrë në pyetje.
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje: nenin 6 [shkelje – dështim i autoriteteve për të siguruar dëshmitarët dhe për të dhënë peshën e duhur rrëfimeve të tyre].

5. Marini k. Shqipërisë, vendim i 7 korrikut 2008

- Vonesa nuk ishin të paarsyeshme në grupet 3, 4 dhe 5 të procedurave, pasi përfshiheshin shkallë të ndryshme të juridiksionit;
- u shqyrtuan gjithashtu pretendimet në lidhje nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

6. Balliu k. Shqipërisë, vendim i 27 majit 2005

- një personi të akuzuar për një vepër penale, i cili nuk dëshiron të mbrohet vetë, duhet t'i jepet mundësia për të pasur ndihmë ligjore nëpërmjet një mbrojtësi të zgjedhur prej tij;
- nëse ai nuk ka burime të mjaftueshme për të përballuar këtë ndihmë, i njihet e drejta që ta ketë këtë ndihmë falas kur e kërkojnë interesat e drejtësisë;
- duhet të përcaktojë nëse shteti mban përgjegjësi për neglizhimin e avokatit të zgjedhur nga kërkuesi, për të përmbushur detyrën e tij;
- ishte e pamundur, duke marrë parasysh pavarësinë e Dhomës së Avokatisë, për ta detyruar mbrojtësin e kërkuesit për të vepruar;
- kërkuesi nuk pranoi të mbrohej nga një avokat i caktuar kryesisht;
- kërkuesi nuk e informoi asnjëherë Gjykatën e Rrethit të Durrësit për mungesën e përfaqësuesit të tij dhe as të avokatit të caktuar kryesisht dhe as nuk kërkoi ndonjë avokat tjetër;
- autoritetet e përmbushën në nivel të mjaftueshëm detyrimin e tyre për të siguruar ndihmë ligjore, si duke shtyrë seanca, për t'i dhënë avokatit të kërkuesit mundësi për të përmbushur detyrën e tij, ashtu dhe duke caktuar një avokat sipas skemës së ndihmës ligjore.

NENI 7 – NUK KA DËNIM PA LIGJ

1. Askush nuk mund të dënohet për një veprim ose një mosveprim që, në momentin kur është kryer, nuk përbënte vepër penale sipas të drejtës së brendshme ose ndërkombëtare. Po ashtu, nuk mund të jepet një dënim më i rëndë se ai që ishte i zbatueshëm në momentin kur është kryer vepra penale.
2. Ky nen nuk do të ndikojë mbi gjykimin dhe dënimin e një personi për një veprim ose mosveprim, i cili, në momentin kur është kryer, quhej vepër penale sipas parimeve të përgjithshme të së drejtës, të njohura nga kombet e qytetëruara.

Raste ku janë konstatuar shkelje	<p>1. Alimuçaj k. Shqipërisë, vendim i 7 shkurtit 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ gjykata duhet të konstatojë nëse dënimi i vendosur ndaj kërkuesit ishte i parashikueshëm; ▪ shkelje pasi u vendos një dënim më i rëndë se dënimi i zbatueshëm në kohën e kryerjes së veprës penale; ▪ u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 7 [shkelje në lidhje me faktin nëse veprimet e kërkuesit përbënin vepër penale sipas së drejtës së brendshme].
Raste ku nuk janë konstatuar shkelje	<p>1. Alimuçaj k. Shqipërisë, vendim i 7 shkurtit 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kualifikimi i veprimeve të kërkuesit si mashtrim në të drejtën e brendshme, nuk duket i paarsyeshëm ose arbitrar dhe prandaj mbetet brenda rregullave përgjithësisht të pranueshme të interpretimit të ligjeve penale; ▪ u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 7 [shkelje në lidhje me parashikueshmërinë e dënimit të vendosur ndaj kërkuesit].

NENI 8 – E DREJTA PËR RESPEKTIMIN E JETËS PRIVATE DHE FAMILJARE

1. Çdokush ka të drejtën e respektimit të jetës së tij private dhe familjare, banesës dhe korrespondencës së tij.
2. Autoriteti publik nuk mund të ndërhyjë në ushtrimin e kësaj të drejte, përveçse në shkallën e parashikuar nga ligji dhe kur është e nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit publik, shëndetit ose moralit ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve.

Raste ku janë konstatuar shkelje	<p>1. Bajrami k. Shqipërisë, vendim i 12 dhjetorit 2006</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ detyrim për të lehtësuar ribashkimin prind-fëmijë; ▪ jo një detyrim absolut; ▪ megjithëse masat shtrënguese ndaj fëmijëve nuk janë të dëshirueshme, përdorimi i dënimeve nuk duhet të përjashtohet në rast të sjelljes së paligjshme të fëmijës nga ana e prindit me të cilin jeton fëmija; ▪ nevoja e shpejtësisë së veprimit në ruajtjen e marrëdhënieve prind-fëmijë; ▪ vonesat nga përmbaresit në zbatimin e vendimeve të kujdestarisë.
Raste ku nuk janë konstatuar shkelje	<p>1. Qama k. Shqipërisë dhe Italisë, vendim i 8 janarit 2013</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ të pranueshme vetëm kundër Shqipërisë; ▪ detyrim pozitiv për të lehtësuar ribashkimin prind-fëmijë; ▪ gjykata italiane kishte dhënë të drejtat e kujdestarisë.

NENI 9 – LIRIA E MENDIMIT, E NDËRGJEGJES DHE E FESË

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së mendimit, të ndërgjegjes e të fesë; kjo e drejtë nënkupton lirinë për të ndryshuar fenë ose besimin dhe lirinë, qoftë individualisht ose kolektivisht, publikisht ose privatisht nëpërmjet kultit, mësimdhënies, praktikave dhe kryerjes së riteve.
2. Liria e shfaqjes së fesë ose besimeve të dikujt nuk mund t'i nënshtrohet kufizimeve të tjera, përveç atyre të parashikuara nga ligji dhe që përbëjnë masa të nevojshme në një shoqëri demokratike në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit publik, të shëndetit ose të moralit ose për mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve.

Nuk ka pasur vendime në lidhje me këtë nen.

NENI 10 – LIRIA E SHPREHJES

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së shprehjes. Kjo e drejtë përfshin lirinë e mendimit dhe lirinë për të marrë ose për të dhënë informacione dhe ide pa ndërhyrjen e autoriteteve publike dhe pa marrë parasysh kufijtë. Ky nen nuk i ndalon Shtetet që të kërkojnë licencimin e ndërmarrjeve të transmetimit audio, kinematografik ose televiziv.
2. Ushtrimi i këtyre lirive që përmban detyrime dhe përgjegjësi, mund t'u nënshtrohet atyre formaliteteve, kushteve, kufizimeve ose sanksioneve të parashikuara me ligj dhe që janë të nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë kombëtare, integritetit territorial ose sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit dhe parandalimin e krimit, për mbrojtjen e shëndetit ose të moralit, për mbrojtjen e dinjitetit ose të të drejtave të të tjerëve, për të ndaluar përhapjen e të dhënave konfidenciale ose për të garantuar autoritetin dhe paanshmërinë e pushtetit gjyqësor.

Nuk ka pasur vendime në lidhje me këtë nen.

NENI 11 – LIRIA E TUBIMIT DHE E ORGANIZIMIT

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë së tubimit paqësor dhe të organizimit me të tjerët, duke përfshirë të drejtën e themelimit me të tjerë të sindikatave dhe të pjesëmarrjes në to për mbrojtjen e interesave të tij.
2. Ushtrimi i këtyre të drejtave nuk mund t'u nënshtrohet kufizimeve të tjera përveç atyre që parashikohen me ligj dhe që janë të nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë kombëtare ose sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit dhe parandalimin e krimit, për ruajtjen e shëndetit ose të moralit, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve. Ky nen nuk ndalon kufizime të ligjshme të ushtrimit të këtyre të drejtave nga pjesëtarë të forcave të armatosura, të policisë ose të administratës shtetërore.

Nuk ka pasur vendime në lidhje me këtë nen.

NENI 12 – E DREJTA PËR T'U MARTUAR

Burri dhe gruaja që kanë mbushur moshën për martesë kanë të drejtë të martohen dhe të krijojnë familje sipas ligjeve kombëtare që rregullojnë ushtrimin e kësaj të drejte.

Nuk ka pasur vendime në lidhje me këtë nen.

NENI 13 – EDREJTA PËR ZGJIDHJE EFEKTIVE

Çdokush, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë konventë, ka të drejtën e një zgjidhjeje efektive para një organi kombëtar, pavarësisht se shkelja është kryer nga persona që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare.

Raste ku janë konstatuar shkelje

1. Topallaj k. Shqipërisë, vendim i 21 prillit 2016

- mungesë e mjetit efektiv në lidhje me kohëzgjatjen e procedurave;
- [u shqyrtuan pretendimet në lidhje me: nenin 6§1 \[shkelje\]; nenin 46.](#)

2. Delvina k. Shqipërisë, vendim i 21 majit 2013

- u vendos shpërbllim i drejtë;
- [shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 dhe nenin 1 të Protokollit Nr. 1.](#)

3. Manushaque Puto dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 31 korrikut 2012

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- [u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 \[shkelje\], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 \[shkelje\] dhe nenin 46.](#)

4. Caush Driza k. Shqipërisë, vendim i 15 marsit 2011

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- [u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 \[shkelje\] dhe nenin 1 të Protokollit Nr. 1 \[shkelje\].](#)

5. Delvina k. Shqipërisë, vendim i 8 marsit 2011

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- [shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 \[shkelje\], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 \[shkelje\] dhe nenin 46.](#)

6. Eltari k. Shqipërisë, vendim i 8 marsit 2011

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- [u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 \[shkelje\], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 \[shkelje\] dhe nenin 46.](#)

7. Mishgjoni k. Shqipërisë, vendim i 7 dhjetorit 2010

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

8. Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 20 korrikut 2010

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

9. Vrioni dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 29 shtatorit 2009

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 1 të Protokollit Nr. 1
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 46.

10. Gjyli k. Shqipërisë, vendim i 29 shtatorit 2009

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

11. Marini k. Shqipërisë, vendim i 7 korrikut 2008

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje në njërin aspekt; jo shkelje në aspektin tjetër] dhe nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

12. Driza k. Shqipërisë, vendim i 13 nëntorit 2007

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 1 të Protokollit Nr. 1;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

13. Ramadhi dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 13 nëntorit 2007

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 46.

14. Gjonboçari dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 23 tetorit 2007

- i shqyrtuar në lidhje me nenin 6;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

NENI 14 – NDALIMI I DISKRIMINIMIT

Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër.

Nuk ka pasur vendime në lidhje me këtë nen

PROKOLLI 1, NENI 1 - MBROJTJA E PRONËS

Çdo person fizik ose juridik ka të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë e tij. askush nuk mund të privohet nga prona e tij, përveçse për arsye të interesit publik dhe në kushtet e parashikuara nga ligji dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare.

Megjithatë, dispozitat e mëparshme nuk cenojnë të drejtën e Shteteve për të zbatuar ligje, që ato i çmojnë të nevojshme për të rregulluar përdorimin e pasurive në përputhje me interesin e përgjithshëm ose për të siguruar pagimin e taksave ose të kontributeve ose të gjobave të tjera.

1. Delvina k. Shqipërisë, vendim i 21 majit 2013

- u vendos shpërblim i drejtë;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 dhe nenin 13.

2. Manushaque Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 31 korrikut 2012

- parime të përgjithshme;
- mungesa e fondeve nuk mund të justifikojë mos respektimin e detyrimit për pagimin e një borxhi të vendosur sipas vendimit të gjykatës;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 46.

3. Caush Driza k. Shqipërisë, vendim i 15 marsit 2011

- pretendimi mund të konsiderohet pasuri në qoftë se është mjaftueshmërisht i përcaktuar si i zbatueshëm;
- pamundësia e ekzekutimit të vendimit gjyqësor konsiderohet ndërhyrje në të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

4. Delvina k. Shqipërisë, vendim i 8 marsit 2011

- parimet e përgjithshme të nenit;
- pretendimi mund të konsiderohet pasuri në qoftë se është mjaftueshmërisht i përcaktuar si i zbatueshëm;
- pamundësia e ekzekutimit të vendimit gjyqësor konsiderohet ndërhyrje në të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 46.

5. Eltari k. Shqipërisë, vendim i 8 marsit 2011

- parimet e përgjithshme të nenit;
- pretendimi mund të konsiderohet pasuri në qoftë se është mjaftueshmërisht i përcaktuar si i zbatueshëm;
- pamundësia e ekzekutimit të vendimit konsiderohet ndërhyrje në të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 46.

6. Puto dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 20 korrikut 2010

- parimet e përgjithshme të nenit;
- pretendimi mund të konsiderohet pasuri në qoftë se është mjaftueshmërisht i përcaktuar si i zbatueshëm;
- pamundësia e ekzekutimit të vendimit konsiderohet ndërhyrje në të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

7. Mullai dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 23 marsit 2010

- 'Pasuria'ka një kuptim autonom dhe nuk kufizohet në pronësinë e mallrave fizike;
- duhet shqyrtuar rast pas rasti;
- në rastin e asetëve jo fizike Gjykata ka shqyrtuar, në veçanti, faktin nëse pozicioni ligjor në fjalë ka ngritur çështjen e interesave dhe të drejtave financiare dhe kështu ka vlerë ekonomike;
- lejet e ndërtimitin përkufizoheshin si 'pasuri';

8. Bushati dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 8 dhjetorit 2009

- mos zbatimi i vendimit i linte kërkuesit në gjendje pasigurie;
- nuk mund të gëzonin plotësisht pasurinë e tyre;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

9. Vrioni dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 29 shtatorit 2009

- pretendimi mund të konsiderohet pasuri në qoftë se është mjaftueshmërisht i përcaktuar si i zbatueshëm;
- mungesa e fondeve nuk mund të justifikojë mos respektimin e detyrimit nga ana e shtetit për pagimin e një borxhi përfundimtar dhe detyrues të vendosur sipas vendimit të gjykatës;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 46.

10. Vrioni dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 24 marsit 2009

- Shfuqizimi i një vendimi të zbatueshëm, dëmtonte besimin e kërkuesit se mund të mbështetej në një vendim detyrues dhe i privonte ata nga prona;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

11. Hamzaraj k. Shqipërisë, vendim i 3 shkurtit 2009

- E drejta e kompensimit si një aset;
- proporcionaliteti;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

12. Nuri k. Shqipërisë, vendim i 3 shkurtit 2009

- e drejta për kompensim;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 46.

13. Marini k. Shqipërisë, vendim i 7 korrikut 2008

- aksionet kanë vlerë ekonomike dhe kështu konsiderohen pasuri;
- detyrimet pozitive të shtetit;
- mos zbatimi;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

14. Ramadhi dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 13 nëntorit 2007

- Kuptimi i pasurisë;
- hapësirë të gjerë vlerësimi për të përcaktuar se çfarë është në interes të publikut, veçanërisht në rastet e kompensimit për shtetëzimet ose shpronësimet;
- 12 dhe 11 vjet kanë kaluar dhe kërkuesi ende nuk ishte kompensuar;
- të lënë në gjendje pasigurie në realizimin e të drejtave të tyre të pronësisë;
- për një periudhë të konsiderueshme kohore, autoritetet i penguan ata nga posedimi i parave dhe tokës së tyre;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje] dhe nenin 46.

15. Beshiri k. Shqipërisë, vendim i 22 gushtit 2006

- neni nuk garanton të drejtën për të përfituar pronë;
- hapësira vlerësimi;
- nëse kërkuesit kanë pasur pritshmëri legjitime për kthimin e pronës së tyre;
- detyrimet e shtetit para dhe pas ratifikimit të Konventës;
- ndalimi i pagesës së kompensimit çon në konstatimin e shkeljes;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

PROTOKOLLI 7, NENI 4 – E DREJTA PËR TË MOS U GJYKUAR OSE DËNUAR DY HERË

1. Askush nuk mund të ndiqet ose të dënohet penalisht nga juridiksioni i të njëjtit Shtet për një veprë për të cilën ai më parë ka qenë me është shpallur i pafajshëm ose dënuar me një vendim gjyqësor të formës së prerë, në përputhje me ligjin dhe procedurën penale të atij Shteti.
2. Dispozitat e paragrafit të mësipërm nuk pengojnë rihapjen e procesit, në përputhje me ligjin dhe procedurën penale të Shtetit të interesuar, në rast se fakte të reja ose të zbuluara rishtazi, ose një mangësi themelore në procedimet e mëparshme janë të një natyre të tillë që mund të cenojnë vendimin e dhënë.
3. Asnjë derogim nuk lejohet për këtë nen në përputhje me nenin 15 të Konventës.

1. Xheraj k. Shqipërisë, vendim i 29 korrikut 2008

- qëllimi i këtij neni është që të ndalojë përsëritjen e procedurës penale për të cilën është marrë një vendim i formës së prerë;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

PROTOKOLLI 13, NENI 1 – HEQJA E DËNIMIT ME VDEKJE

Dënimi me vdekje hiqet. Askush nuk mund të dënohet me një dëmin të tillë dhe as të ekzekutohet.

1. Rrapo k. Shqipërisë, vendim i 25 shtatorit 2012

- garancia diplomatike u konsiderua e mjaftueshme për të shmangur rrezikun;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 2 [jo shkelje], nenin 3 [jo shkelje] dhe nenin 34 [jo shkelje].

NENI 34 – KËRKESAT INDIVIDUALE

Gjykata mund të marrë kërkesat nga çdo person, organizatë joqeveritare ose grup individësh që pretendojnë se jenë viktime të një shkelje nga një prej Palëve të Larta Kontraktuese të të drejtave të parashtruara në Konventë ose në protokollet e saj. Palët e Larta Kontraktuese zotohen të mos pengojnë në ndonjë mënyrë ushtrimin efektiv të kësaj të drejte.

Rastet kur vendimi është dhënë në lidhje me nenin 34

1. *Rrapo k. Shqipërisë, vendim i 25 shtatorit 2012*

- dështimi në përputhje me masën e përkohshme të vendosur nga Gjykata Evropiane duke treguar se kërkuesi nuk duhet të ekstradohet në SHBA, ku atij i rrezikohet dhënia e dënimit me vdekje.
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me: nenin 2 [jo shkelje]; nenin 3 [jo shkelje]; neni 1 i Protokollit nr 13 [jo shkelje].

NENI 37 – ÇREGJISTRIMI I KËRKESAVE

1. Në çdo fazë të procedimit, Gjykata mund të vendosë të çregjistrojë një kërkesë, kur rrethanat çojnë në përfundimin se:
 - a. kërkuesi nuk ka ndërmend ta vazhdojë çështjen; ose
 - b. çështja është zgjidhur; ose
 - c. për çdo arsye tjetër që, sipas Gjykatës, nuk justifikon vazhdimin e shqyrtimit të kërkesës. megjithatë, Gjykata vazhdon shqyrtimin e kërkesës kur këtë e kërkon respektimi i të drejtave të njeriut të garantuara nga konventa dhe protokollet e saj.
2. Gjykata mund të vendosë rifutjen e një kërkesë në listën e çështjeve kur konsideron se rrethanat ejustifikojnë këtë.

Rastet e çregjistruara

1. *Eltari k. Shqipërisë, vendim i 10 qershorit 2014*

- Kërkesa u çregjistrua pasi shuma e kompensimit e propozuar nga qeveria ishte e arsyeshme.

NENI 46 – FORCA DETYRUESE DHE EKZEKUTIMI I VENDIMEVE

1. Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër të respektojnë vendimin e formës së prerë të Gjykatës në çdo çështje ku ata janë palë.
2. Vendimi përfundimtar i Gjykatës i përcillet Komitetit të Ministrave, i cili mbikëqyr ekzekutimin e tij.
3. Nëse Komiteti i Ministrave është i mendimit se mbikëqyrja e ekzekutimit të një vendimi të formës së prerë pengohet nga një problem i interpretimit të vendimit, ai mund t'ja referojë çështjen Gjykatës për tu shprehur me vendim për çështjen e interpretimit. Një vendim i tillë kërkon një shumicë prej dy të tretave të përfaqësuesve që kanë të drejtë të marrin pjesë në Komitet.
4. Nëse Komiteti i Ministrave është i mendimit se një Palë e Lartë Kontraktuese refuzon të respektojë një vendim të formës së prerë në një çështje ku ajo është palë, pasi i ka dërguar një njoftim formal asaj Palë dhe me vendim që merret me shumicën e dy të tretave të përfaqësuesve që marrin pjesë në Komitet, ti referojë çështjen mund ti referojë Gjykatës problemin nëse Pala përmbushur detyrimin e saj në bazë të paragrafit 1.
5. Nëse Gjykata gjen shkelje të paragrafit 1, ajo ia referon çështjen Komitetit të Ministrave për shqyrtimin e masave që duhen marrë. Nëse Gjykata nuk gjen asnjë shkelje të paragrafit 1, ajo ia referon çështjen Komitetit të Ministrave, i cili e mbyll shqyrtimin e çështjes.

Rastet ku është zbatuar neni 46

1. *Topallaj k. Shqipërisë, vendim i 1 prillit 2014*

- Shqipëria duhet të miratojë gjetjet e paragrafit 118 të çështjes Luli dhe të Tjerët k. Shqipërisë si një çështje me prioritet;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me: nenin 6§1 [shkelje]; neni 13 [shkelje];

2. *Luli dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 1 prillit 2014*

- njohja e vonesa sistematike në sistemin e brendshëm ligjor;
- masat e rekomanduara si në rastin Scordino k. Italisë (nr. 1) [DHM], nr. 36813/97 paragrafët 182-189; ▪ u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

3. Manushaque Puto dhe të Tjerët k. Shqipërisë, vendim i 31 korrikut 2012

- vendim pilot;
- mangësitë rregullatore dhe/ose mangësi në veprimet administrative të autoriteteve në zbatimin e vendimeve përfundimtare të komisionit që akordonin kompensim për ish-pronarët sipas ligjit mbi pronën;
- Shteti i paditur duhet të marrë urgjentisht masat e përgjithshme, për të siguruar në mënyrë efektive të drejtën e kompensimit, duke vendosur një ekuilibër të drejtë ndërmjet interesave të ndryshme konkurruese;
- Shteti i paditur duhet të shmangë amendimet e shpeshta të legjislacionit dhe duhet të shqyrtojë me kujdes të gjitha implikimet ligjore dhe financiare para se të miratojë ndryshime të mëtejshme;
- skema e kompensimit nuk duhet të rëndojë mbi kërkuesin, rezultatet duhet të bëhen publike dhe të përmbajnë arsye të mjaftueshme, procesi duhet të jetë transparent;
- problemi mund të adresohet më mirë nëse i nënshtrohet diskutimeve të gjera publike, në mënyrë që publiku të kuptojë nivelin e kompensimit që Shteti pritet të paguajë realisht dhe format e ndryshme të kompensimit;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

4. Shkalla k. Shqipërisë, vendim i 10 majit 2011

- gjykata përsëriti përfundimet e saj në çështjen Laska dhe Lika, paragrafët 74 -76;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

5. Driza k. Shqipërisë, vendim i 15 marsit 2011

- kthimi i tokës brenda tre muajve nga data që vendimi ka marrë formë të prerë ose kompensim;
- heqja e pengesave për kompensim;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

6. Delvina k. Shqipërisë, vendim i 8 marsit 2011

- mungesa mekanizmave për të siguruar zbatimin e një vendimi përfundimtar të gjykatës;
- duhet të marrë masat e duhura legjislative, administrative dhe financiare për të siguruar çmime për kompensim, pa vonesa të panevojshme, të urdhëruar nga një vendim përfundimtar të gjykatës në vend të kthimit të pronës;
- duhet të marrë masat e duhura legjislative, administrative dhe financiare në mënyrë që të sigurojë kompensimin, pa vonesa të panevojshme, të urdhëruar me vendim përfundimtar të gjykatës në vend të kthimit të pronës;
- Shteti i paditur duhet, për shembull, të caktojë një organ kompetent zbatimi, të sigurojë burime të mjaftueshme njerëzore dhe materiale, të vendosë rregulla të qarta dhe të thjeshta të procedurës për mbledhjen e kërkesave, të vendosë afate kohore realiste dhe të detyrueshme për përpunimin dhe zbatimin e tyre, të akordojë fondet e nevojshme buxhetore dhe të heqë të gjitha pengesat në mënyrë që të sigurohet kompensimi financiar ose në natyrë, duke mbajtur parasysh parimet e përcaktuara në jurisprudencën e Gjykatës;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

7. Eltari k. Shqipërisë, vendim i 8 marsit 2011

- Shteti i paditur duhet të marrë masat e duhura legjislative, administrative dhe financiare në mënyrë që të sigurojë kompensimin, pa vonesa të panevojshme, të urdhëruar me vendim përfundimtar të gjykatës në vend të kthimit të pronës;
- Shteti i paditur duhet, për shembull, të caktojë një organ kompetent zbatimi, të sigurojë burime të mjaftueshme njerëzore dhe materiale, të vendosë rregulla të qarta dhe të thjeshta të procedurës për mbledhjen e kërkesave, të vendosë afate kohore realiste dhe të detyrueshme për përpunimin dhe zbatimin e tyre, të akordojë fondet e nevojshme buxhetore dhe të heqë të gjitha pengesat në mënyrë që të sigurohet kompensimi financiar ose në natyrë;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

8. Laska dhe Lika k. Shqipërisë, vendim i 20 prillit 2010

- një rigjykim ose rihapje e çështjes, nëse kërkohet nga kërkuesi, përfaqëson në parim një mënyrë të përshtatshme të korrigjimit të një shkelje;
- i takon Shtetit të paditur për të hequr nga sistemi i tij i brendshëm ligjor, pengesat që nuk lejojnë korrigjimin në mënyrë adekuate të situatës së kërkuesit apo të miratojë zgjidhje të reja ligjore që do të mundësonin korrigjimin e situatës së kërkuesve;
- ky parim vlen edhe për rihapjen e procedimeve dhe rishqyrtimin e çështjes së kërkuesve;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje].

9. Vrioni dhe të Tjerët k. Shqipërisë dhe Italisë, vendimi i 29 shtatorit 2009

- gjykata përsëriti përfundimet e saj në çështjen Driza dhe i bëri thirrje Shtetit të paditur të miratojë masa të përgjithshme siç tregohen në paragrafin 126 të vendimit në çështjen Driza;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

10. Hamzaraj k. Shqipërisë, vendim i 3 shkurtit 2009

- gjykata përsëriti përfundimet e saj në çështjen Ramadhi dhe të tjerë, paragrafët 93 dhe 94;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

11. Nuri k. Shqipërisë, vendim i 3 shkurtit 2009

- gjykata përsëriti përfundimet e saj në çështjen Ramadhi dhe të tjerë, paragrafët 93 dhe 94;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje].

12. Ramadhi dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 13 nëntorit 2007

- u kërkua marrja e masave të përgjithshme për ekzekutimin e vendimit aktual;
- nevojitet një zgjidhje që të siguronte një korrigjim të vërtetë efektiv të shkeljeve të konventës të identifikuar në vendimin e rastit konkret, si dhe në lidhje me të gjitha kërkesat e ngjashme në pritje para saj, në pajtim me parimet e mbrojtjes së të drejtave të parashikuara në nenin 6 § 1, nenin 13 dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1;
- Shteti duhet të caktojë organin kompetent, të përcaktojë rregullat procedurale, të sigurojë përputhshmërinë me rregullat, të heqë të gjitha pengesat për dhënien e kompensimit sipas ligjit mbi pronën;
- masa duhet të përfshijnë miratimin e hartave për vlerësimin e pronës në lidhje me ata kërkues që kanë të drejtë të marrin kompensim në natyrë dhe përcaktimin e një fondi të përshtatshëm në lidhje me ata kërkues që kanë të drejtë të marrin kompensim në para, në mënyrë që të bëhet e mundur për të gjithë kërkuesit që kanë vendime të komisionit në favor të tyre për të marrë shpejt tokat apo shumat përkatëse;
- marrja e këtyre masave duhet konsideruar si një çështje urgjente;
- u shqyrtuan pretendimet në lidhje me nenin 6 [shkelje], nenin 1 të Protokollit Nr. 1 [shkelje] dhe nenin 13 i shqyrtuar në lidhje me nenin 6 [shkelje].

ENI 80 I RREGULLORES- KËRKESA PËR RISHIKIMIN E NJË VENDIMI

1. Në rast të zbulimit të një fakti që nga natyra e tij ka një ndikim përcaktues dhe që në momentin e dhënies së vendimit nuk ishte në dijeninë e Gjykatës dhe që nuk mund të ishte logjikisht i ditur as për njërin nga palët, kjo e fundit brenda një periudhe prej gjashtë muajsh nga momenti i ardhjes në dijeni mund t'i kërkojë Gjykatës që të rishikojë vendimin.
2. Kërkesa duhet të përmendë vendimin që synon të rishikohet dhe duhet të përmbajë të dhënat e nevojshme për të treguar se plotësohen kushtet e parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni. Ajo duhet shoqëruar me një kopje të të gjitha dokumentave ku mbështetet. Kërkesa dhe këto dokumenta mbështetës dorëzohen në Sekretari.
3. Dhoma që e ka shqyrtuar fillimisht çështjen mund të vendosë me nismën e vet që ta refuzojë kërkesën dhe mund të vendosë me nismën e vet për refuzimin e kërkesës me argumentimin se nuk ka arsye për shqyrtim. Kur nuk është e mundur që të krijohet dhoma që e ka shqyrtuar fillimisht çështjen, kryetari i Gjykatës e plotëson ose e krijon dhomën me short.
4. Në qoftë se dhoma nuk e refuzon kërkesën, Sekretari ia bën këtë të njohur palës ose palëve të tjera dhe i fton të paraqesin komente me shkrim brenda një afati të caktuar nga kryetari i dhomës. Nëse dhoma vendos që duhet zhvilluar një seancë, kryetari i dhomës cakton gjithashtu edhe datën e saj. Dhoma mban qëndrim me vendim.

1. Manushaqe Puto dhe të tjerë k. Shqipërisë, vendim i 4 nëntorit 2014

- në lidhje me nenin 6 dhe nenin 13;
- vdekja e vëllait të kërkuesit më pak se një muaj nga dorëzimi i kërkesës;
- kërkuesi nuk e kishte njoftuar gjykatën;
- nuk ishte paraqitur një prokurë përfaqësimi e përditësuar e avokatit;
- Qeveria kërkoi rishikimin e akordimit të dëmshpërblimit në lidhje me dëmin material dhe jo material; vdekja përbën fakt me "ndikim vendimtar" për rezultatin e gjykimit;
- dëmet u zvogëluar.

THE CASE LAW OF THE
EUROPEAN COURT
OF HUMAN RIGHTS WITH
RESPECT TO ALBANIA
UP UNTIL THE END OF 2016

The Republic of Albania

The case-law of the European Court of Human Rights in respect of Albania up until the end of 2016

This document sets out the judgments handed down by the ECtHR in respect of the Republic of Albania, since the State's ratification of the European Convention on 2 October 1996. As of 31 December 2016, the Court has handed down 70 judgments and 62 decisions in respect of Albania.^{1,2}

The document is in two parts. This first part contains a narrative overview of the types of cases in which judgment has been given. The second part contains a table, broken down by Article, listing the cases in which judgment has been rendered with a brief description of the legal issues raised in the case. Some cases appear more than once under the heading of one Article as the Court has found both a violation and a non-violation in respect of that particular Article.

Article 2

2 judgments, *Ceka*³ and *Rrapo*⁴, were delivered on Article 2 against Albania. The first case was struck out as the Court decided that the applicants had been given a full remedy in domestic law, as the State had clearly acknowledged the breach and paid adequate compensation.⁵ In the second case, no violation was found.⁶ The case concerned the extradition of the applicant. The diplomatic note that had been offered was found to contain sufficient assurances that no violation of the right to life would occur upon extradition.

Article 3

5 judgments were delivered on Article 3. In one instance, the case was struck out as the Court decided that the applicants had been given a full remedy in domestic law, as Albania had acknowledged it had breached the Convention and had paid adequate compensation.⁷

In three cases, a violation was found. The cases concerned the conditions of detention of individuals in custody. The mental health of the prisoners was relevant in two cases, *Groni and Dybeku*⁸, and the lack of appropriate medical treatment in prison whilst they were seriously ill constituted violations of Article 3. In the case of *Dybeku*, under Article 46 of the Convention, the European Court indicated that necessary measures should be taken

1 The AIRE Centre is particularly grateful to MSc. Ina Xhepa, Executive Director of the European Centre in Albania, for her assistance and expertise in preparing this publication.

2 This document includes a detailed overview of judgments adopted by a Chamber of seven judges and a Grand Chamber of seventeen judges. Judgments rendered by Committees of three members or individual judges (see ECHR Articles 27 and 28), adopted in the so called "repetitive cases", are not included in the separate detailed analyses in the next sections of this document. Of the judgments, 51 cases were decided by a Chamber. Of the admissibility decisions, 32 cases were decided by a Chamber.

3 *Ceka v. Albania*, judgment of 23 October 2012.

4 *Rrapo v. Albania*, judgment of 25 September 2012.

5 *Ceka v. Albania*, judgment of 23 October 2012.

6 *Rrapo v. Albania*, judgment of 25 September 2012.

7 *Ceka v. Albania*, judgment of 23 October 2012.

8 *Groni v. Albania*, judgment of 7 July 2009; *Dybeku v. Albania*, judgment of 18 December 2007.

by the Albanian authorities as a matter of urgency in order to secure appropriate conditions of detention and adequate medical treatment, in particular, for prisoners who need special care owing to their state of health.

In its judgments the Court criticised in particular: delays in the provision of health care and lack of appropriate medical assistance (including relevant facilities and medicines); incompatibility of conditions of detention with the state of health, *i.e.* placement of a mentally-ill prisoner with healthy inmates; lack of effective domestic procedures, *i.e.* disregard of complaints for failure to prescribe adequate medical treatment and, in the case of *Groni*, denial of contact with his representatives (due to detention under a high-security regime), despite the risk of a medical emergency.

The case of *Groni* also concerned the unlawfulness of the applicant's detention for over 18 months which was ordered by the Supreme Court on the basis of the European Convention on the International Validity of Criminal Judgments and the Convention on the Transfer of Sentenced Persons despite the fact that they were not yet in force in Albania⁹ (violation of Article 5 § 1), as well as the unjustified delay in complying with the European Court's interim measure to transfer the applicant to a civilian hospital (violation of Article 34).

In the case of *Kaciu and Kotorri*¹⁰, the Court further accepted that the applicant's beating was of such severity that he had to be carried to the court room by police officers. Such treatment had left visible traces on the applicant and was intentionally administered by police officers during his interrogation. The beating inflicted on the applicant was capable of arousing in him feelings of fear and anxiety likely to humiliate and debase him and break his physical or moral resistance with the purpose of extracting a confession. The Court further stressed that the sequence of events demonstrated that the applicant was subjected to the reprehensible conduct of the police officers, most likely for a considerable period of time, as a consequence of which he made statements incriminating himself and the second applicant in the hope of putting an end to the severe mental and physical pain inflicted on him. The treatment complained of was of such severity as to amount to torture within the meaning of Article 3, and the Court held that there had been a breach of Article 3 under both its substantive and procedural limbs. This was the first judgment delivered against Albania of such gravity. Other violations were found in this case as mentioned in the *Caka* group of cases: use in the proceedings against the applicants of incriminating statements obtained as a result of torture and lack of access to a lawyer in police custody (violation of Articles 6§1, 6§3c and 6§3); and excessive length of the relevant proceedings (violation of Article 6§1)¹¹.

Article 5

2 judgments have been rendered in respect of Article 5, with violations found in both. In *Delijorgi*¹² the European Court found violations under Article 5§1 and 5§4 arising from the length of detention "pending trial", and the length of time it took to examine a request for release. For the purposes of Article 5§1, the applicant disputed whether the period of detention "pending trial" had expired and, if so, whether his continued detention was lawful. The European Court held that the domestic courts had inconsistently interpreted Article 263 § 2 of the Code of Criminal Procedure which was not clear and foreseeable in its application for the purpose of calculating the duration of detention "pending trial". Furthermore, no reasons had been given for placing the applicant under house arrest, so he was kept in a state of uncertainty as to the grounds of his continued detention.

For the purposes of Article 5§4, the Court held that there is a special need for a swift decision determining the lawfulness of detention in cases where a trial is pending because the defendant should benefit fully from the principle of the presumption of innocence. The Court criticised the excessive time taken by the courts to examine the request for release and the delays caused by the lower courts which failed to comply with the Supreme Court's decision in this respect.

9 *Groni v. Albania*, judgment of 7 July 2009

10 *Kaciu and Kotorri v. Albania*, judgment of 23 October 2012.

11 *Kaciu and Kotorri v. Albania*, judgment of 23 October 2012.

12 *Delijorgi v Albania*, judgment of 28 April 2015.

Article 6 and Article 1 of Protocol No. 1

36 judgments have been rendered in respect of Article 6 overall. Violations were found in 33 cases. 15 judgments have been rendered in respect of Article 1 of Protocol No. 1, with violations found in all.

Article 6§1 and §3: right to a fair trial

In those cases, named the *Caka* group of cases, the European Court found violations of the Convention arising from unfair criminal proceedings which led to the conviction of the applicants to terms of imprisonment and, as regards the recent judgment *Kaciu and Kotorri*, use of evidence obtained as a result of torture, ill-treatment by the police and lack of access to a lawyer during custody.

As regards unfairness of the proceedings, the Court noted the following shortcomings:

- in the case of *Caka*¹³, failure to secure the appearance at the applicant's trial of certain witnesses and to the first instance court's failure to have due regard to the testimonies of four witnesses given in the applicant's favour (violation of Article 6§1 combined with Article 6§3(d));
- in the case of *Berhani*, failure to secure the appearance at the applicant's trial of certain witnesses, lack of a procedure for identifying persons and items and lack of convincing evidence in the domestic court's judgments justifying the applicant's conviction (violation of Article 6§1);
- in the case of *Laska and Lika*¹⁴, failure to remedy irregularities at the applicants' trial, which occurred at the investigation stage and related to the identification of the suspects (violation of article 6§1);
- in the cases of *Shkalla and Izet Haxhia* lack of guarantees surrounding criminal proceedings in absentia against the applicants¹⁵ (violation of Article 6§1);
- in the case of *Cani*¹⁶, refusal to grant the applicant the right to defend himself at a public hearing before the Court of Appeal and the Supreme Court (violation of Article 6§1);
- in the case *Kaciu and Kotorri*, use in the proceedings against the applicants of incriminating statements obtained as a result of torture (see below) and lack of access to a lawyer in police custody (violation of Articles 6§1, 6§3c and 6§3).
- in *Shkalla and Izet Haxhia*, lack of access to the Constitutional Court, which calculated the time-limit to lodge an appeal without taking into account the date on which the applicants had been truly informed of their conviction (violation of Article 6§1);

In those cases, the European Court reiterated that "when an applicant had been convicted despite a potential infringement of his rights as guaranteed by Article 6 of the Convention, he should, as far as possible, be put in the position in which he would have been had the requirements of that provision not been disregarded, and that the most appropriate form of redress would, in principle, be trial de novo or the reopening of the proceedings, if requested". The reopening of criminal proceedings is now possible in the Albanian legal system following the change of case-law of both Constitutional and Supreme Courts.

In the case of *Xheraj*¹⁷, the European Court found a violation of the applicant's right to a fair trial and infringement of the principle of legal certainty due to the quashing of a final judgment acquitting him of murder. The applicant was convicted of murder *in absentia* on 27/11/1996, then acquitted on 14/12/1998 following his application for judicial review. The acquittal decision became final on 24/12/1998. On 02/10/1999, outside the statutory time-limit, the prosecutor launched

13 *Balliu v. Albania*, judgment of 16 June 2005; *Caka v. Albania*, judgment of 8 December 2009

14 *Laska and Lika v. Albania*, judgment of 20 April 2010

15 *Izet Haxhia v. Albania*, judgment of 5 November 2013; *Haxhia v. Albania*, judgment of 8 October 2013; *Mulosami v. Albania*, judgment of 8 October 2013; *Shkalla v. Albania*, judgment of 10 May 2011

16 *Cani v. Albania*, judgment of 6 March 2011

17 *Xheraj v. Albania*, judgment of 29 July 2008

appeal proceedings against the acquittal decision, arguing in particular that the victim's family had not been notified of it. The prosecutor's appeal was successful and the applicant's acquittal was overturned by the Criminal Division of the Supreme Court on 20/06/2001. The applicant was notified of the quashing of the acquittal in 2002 when the Albanian authorities requested, on the basis of the Supreme Court's decision of 20/06/2001, his extradition from Italy where he was imprisoned for unrelated offences.

The European Court noted that the victim's family had not been involved themselves in the trial, although there were a number of options available which permitted their involvement. It further noted that the prosecutor could have appealed the acquittal within the statutory time-limit, and concluded that the prosecutor's appeal and subsequent quashing of the applicant's acquittal did not strike a fair balance between the interests of the applicant and the effectiveness of the criminal justice system, and the quashing violated the principle of legal certainty. The European Court awarded the applicant just satisfaction in respect of non-pecuniary damages. Noting however that the applicant continued to be subject to the consequences of the quashing of the decision, it considered that the most appropriate form of redress for this continuing situation would be for the applicant's final acquittal to be confirmed and his conviction in breach of the Convention to be erased.

Article 6§1: access to a court

In the *Dauti*¹⁸ case, the European Court found a breach of the applicant's right to have access to a court in 2004 in proceedings challenging administrative decisions of the Appeals Commission relating to the award of invalidity benefits. In particular, the European Court noted that the Appeals Commission was wholly composed of medical practitioners, approved by the Ministry of Health, under whose authority and supervision the doctors work. No legally qualified or judicial members sit on the Appeals Commission, and the law and domestic regulations contain no rules governing the members' term of office, their removal, resignation or any guarantee for their irremovability. The statutory rules did not provide for the possibility of an oath to be taken by its members. It appeared that they could be removed from office at any time, at the whim of the Ministry of Health, which exercised unfettered discretion. The position of the Appeals Commission members was therefore open to external pressures, and such a situation undermined its appearance of independence. Hence, the Court considered that the Appeals Commission could not be regarded as an "independent and impartial tribunal" as required by Article 6 § 1 of the Convention and its decisions, according to the law in force at the material time, could not be challenged before a domestic court.

Article 6, Article 1 of Protocol No. 1 and Article 13 of the Convention: systemic problem of non-enforcement and the lack of an effective remedy

Out of the judgments given in respect of Albania, 27 concern violations of Article 6§1, Article 1 of Protocol No. 1. and Article 13 of the Convention.

These cases named the *Driza* group concern the structural problem of failure to enforce domestic final judicial and administrative decisions, relating to the right of the applicants to restitution or compensation (whether pecuniary or in kind) for property nationalised under the communist regime and the lack of an effective remedy in this respect. In view of the scale of the problem, the European Court delivered a pilot judgment in *Manushaqe Puto and others*¹⁹. The judgment concerned a series of decisions between 1994 and 1999 rendered by commissions hearing property claims recognising the applicants' title to various plots of land, and ruling that they were entitled to compensation. The Court found that there was no effective domestic remedy that allowed for adequate and sufficient redress on account of the prolonged non-enforcement of commission decisions awarding compensation. In view of the large number of problems besetting the compensation mechanism in Albania which continued to persist after the Court's judgments in a series of previous cases (*Driza and Ramadhi*) and of the urgent need to grant applicants speedy and appropriate redress at the domestic

18 *Dauti v. Albania*, judgment of 3 February 2009; *Driza v. Albania*, judgment of 13 November 2007

19 *Manushaqe Puto and others v. Albania*, judgment of 31 July 2012

level, the Court considered it imperative to apply the pilot-judgment procedure. Albania was required under Article 46 to take general measures as a matter of urgency, in order to secure in an effective manner, the right to compensation.

In this connection, the European Court requested the setting-up of an effective compensation mechanism within 18 months, namely by 17 June 2014. It stressed the necessity to establish a database and a global compensation bill to be accompanied by a carefully devised and clear compensation scheme. Alternative forms of compensation to ease pressure on the budget would be preferable. As to the procedure to be followed in similar cases, the Court decided that proceedings concerning new applications lodged after the European Court's judgment would be adjourned for eighteen months, but there would be no adjournment of applications lodged before that date.

The deadline was not met by the authorities and the Court decided to resume proceeding similar applications.²⁰ In two following Committee judgments, namely *Metalla and others*²¹ and *Siliqi and others*²², the Court found the same violations. On 10 November 2015 the European Court issued a judgment in a similar case, *Sharra and others*²³. Under Article 41, the Court awarded just satisfaction calculated on the basis of the property valuation maps of 2008, applied consistently in the previous cases. In this context, it noted that the valuation maps of 2014 did not reflect objectively the current market value.

Article 6§1: Other cases of non-execution-

In the case of *Qufaj*²⁴, the European Court found a violation of the applicant company's right to a fair trial due to the failure to enforce a final judicial decision (violation of Article 6§1). This was the first judgment where the Court found a violation against Albania. Tirana Court of Appeal had ordered the Municipality of Tirana to pay compensation to the applicant company for losses resulting from the refusal to grant a building permit. However, the judgment was not executed, and the company brought proceedings before the Constitutional Court, which declared that enforcement proceedings did not fall within its jurisdiction. The European Court recalled that enforcement of judicial decisions is an integral part of the "trial" for the purposes of Article 6 and that a delay in enforcement may impair the essence of the right to a fair trial.

In *Gjyli* case²⁵ the European Court found a violation of the applicant's right of access to a court due to the failure by the Ministry of Labour to enforce a final domestic judgment ordering his reinstatement in the post of Director of a vocational training centre. It also concerned the lack of an effective remedy in this respect. The European Court noted that the relevant case-law of the Constitutional Court offered no effective redress in that when the Constitutional Court found failure to enforce judgments in violation of appellants' right of access to a court, it nonetheless did not compensate damage sustained, thus preventing the continuation of the alleged violation. The Court also noted that the bailiff's action was not effective in this case. The Court found a similar violation in the recent case of *Valio Shipping Company*²⁶.

Article 6§1: excessive length of civil proceedings and lack of an effective remedy

The most recent case, *Topollaj*²⁷, concerned the length of two sets of proceedings before the Albanian courts, involving the property rights of several landowners over a plot of land and the validity of a number of business contracts Mr. Topollaj had concluded with the landowners. The European Court found a violation of Article 6§1 on the basis that those proceedings had lasted for 9 years, 4 months and 8 days before all levels of jurisdiction. The nature of the problem in the case was of some complexity. The domestic courts contributed to the delay by repeatedly referring the case back to lower courts

20 *Manushaqe Puto and others v. Albania*, judgment of 31 July 2012

21 *Metalla and others v. Albania*, judgment of 16 July 2015 (final)

22 *Siliqi and others v. Albania*, judgment of 10 March 2015 (final)

23 *Sharra and others v. Albania*, judgment of 10 November 2015 (final)

24 *Qufaj v. Albania*, judgment of 18 November 2004

25 *Gjyli v. Albania*, judgment of 7 December 2010

26 *Valio Shipping Company v. Albania*, Committee judgment of 06 October 2015.

27 *Topollaj v. Albania*, judgment of 21 April 2016.

for fresh examination. There was no explanation for such a failure and that failure was not attributable to the applicant.

Another relevant case is *Bici*²⁸ which concerned the length of proceedings before the Durrës Property Restitution and Compensation Commission (Komisioni i Kthimit dhe Kompensimit të Pronave) that related to recognition, restitution and/or compensation of the property. The European Court found a violation of Article 6§1 on the basis that those proceedings had lasted for 11 years, 9 months and 18 days before one level of jurisdiction. The matter in issue was not complex. As with *Topollaj*, there was no explanation for such a failure and that failure was not attributable to the applicant.

The *Luli*²⁹ case concerned the excessive length of civil proceedings before various bodies between 1996 and present. The European Court criticised, in particular, the failure of the judicial system to manage properly a multiplication of proceedings on the same issue. In *Luli*, which can be considered as a quasi-pilot judgment, the Court recommended measures under Article 46 to counter systemic delay in proceedings.³⁰ The European Court noted that the excessive length of proceedings was becoming a serious deficiency in domestic legal proceedings in Albania and that general measures at national level were undoubtedly called for in the execution of the judgment, in particular, introducing a domestic remedy as regards undue length of proceedings. The Court had already found similar violations in three cases such as *Marini*, *Mullai* and *Mishgjoni*.

The *Marini*³¹ case concerned the excessive length of two sets of civil proceedings, one of which lasted from 1993 to 2003 and the other from 1997 to 2006 (violation of Article 6§1). In one of these sets of proceedings, the European Court observed that the case had been repeatedly referred back to lower jurisdictions for fresh examination. It then considered that by giving a number of contradictory decisions at several levels of jurisdiction, the Albanian authorities had demonstrated a shortcoming in the judicial system for which they were responsible. The Court also found that there was no remedy available to the applicant in respect of the delays in the proceedings (violation of Article 13).

This case also concerned a violation of the applicant's right of access to a court, the Constitutional Court having failed to pronounce on the applicant's appeal and effectively declined to take a decision (violation of Article 6§1). The European Court noted that the Constitutional Court had declared that it could not decide on the applicant's appeal because the vote had been tied, even though the panel consisted of seven judges, none of whom could abstain. As the Constitutional Court failed to give any reason for this outcome, the European Court concluded that the Constitutional Court could not reach a majority on any of the proposals submitted. The case further concerned the failure to enforce a final decision of the Plenary State Arbitration Commission, ordering the state to respect its partnership commitments in a joint venture company set up with the applicant. This judgment remained unenforced for 10 years until the joint venture was wound up in 2003 (violation of Article 6§1). Finally, the case concerned a violation of the applicants' right to peaceful enjoyment of their possessions (violation of Article 1 of Protocol No. 1) in that the state's refusal to honour the company's obligations, its failure to enforce decisions made by the courts in the applicant's favour and the length of the proceedings rendered the applicant's shareholding invalid and the applicant unable to receive the expected profits. This in conjunction with the manner in which the proceedings were conducted and the resulting uncertainty as to the applicant's position in relation to his ownership of the company upset the "fair balance" between the public interest and the applicant's rights.

In the *Mishgjoni*³² case, the European Court found that the dismissal proceedings of a judge before the High Council of Justice had been excessively long and no effective remedy was available to the applicant.

In the *Mullai*³³ judgment the Court found a violation of the principle of legal certainty in that the applicants, who are owners

28 *Bici v. Albania*, judgment of 3 December 2015.

29 *Luli and Others v. Albania*, judgment of 1 April 2014

30 As in *Scordino v. Italy* (no. 1) Grand Chamber judgment of 29 March 2006, paragraphs 182 to 189

31 *Marini v. Albania*, judgment of 7 July 2008

32 *Mishgjoni v. Albania*, judgment of 7 December 2010

33 *Mullai and others v. Albania*, judgment of 23 March 2010

of a plot of land in Tirana and a property development company with which they have a contractual relationship, could not obtain a conclusive judicial determination of the validity of a building permit which had been granted, then annulled and reinstated successively in several series of proceedings (violation of Article 6§1).

The case also concerns a violation of the applicants' right to peaceful enjoyment of their possessions in that they had demolished a villa situated on the plot of land so as to develop the site, on the basis of the initial building permit which was subsequently rescinded (violation of Article 1 of Protocol No. 1).

The European Court found that the manner in which the domestic authorities proceeded was not consistent with the state's obligation to deal with the applicants' situation in as clear and coherent a manner as possible, and that there had been a continuous lack of clarity and certainty. With respect to the applicants' property rights, the Court concluded that the interference with the rights of the applicant company and of the individual applicants who had demolished the villa on the strength of the building permit issued by the authorities, could not be considered lawful within the meaning of Article 1 of Protocol No. 1.

Article 7

1 judgment has been rendered in respect of Article 7. This is the case of *Alimucaj*, in which there was a finding of violation and one of non-violation.³⁴ The European Court found an infringement of the principle of legality of criminal offences and punishments, the applicant having had imposed on him a heavier penalty than the one he was liable for at the time of the commission of the criminal offence for which he was found guilty and finally sentenced to 20 years' imprisonment in 2002 (violation of Article 7). There was no violation in respect of whether the applicant's actions constituted an offence in domestic law. The applicant was released on 3 May 2010.

Article 8

There have been 2 cases concerning Article 8, the right to respect for private and family life.³⁵ A violation was found in one case - *Bajrami*³⁶. This case concerned the violation of the applicant's right to respect for family life due to the Albanian authorities' failure to take necessary measures to reunite him with his daughter (violation of Article 8). In January 2004 the applicant's daughter was taken by her mother to Greece without his consent. On 4/02/2004 the Vloa District Court decreed the applicant's divorce and gave him custody of the child. Although the applicant repeatedly took steps to secure the return of his daughter, the judgment was never enforced.

According to the bailiff's office, it was impossible to enforce as the child was not in Albania. The European Court noted that Albania had not ratified the relevant international instruments on securing the reunion of parents with their children, including the Hague Convention of 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction. However, irrespective of that, the Court found that the Albanian legal system, as it stood, provided no alternative framework affording the applicant the practical and effective protection required by the state's positive obligation enshrined in Article 8. Since the applicant died on 10/11/2006, the European Court revised its judgment and held that the just satisfaction should be paid to the heirs of the applicant.

No violation was found in the second case, which also concerned the positive obligation to facilitate reunion between parents and children.³⁷

34 *Alimucaj v. Albania*, judgment of 7 February 2012

35 *Qama v. Albania and Italy*, judgment of 8 January 2013; *Bajrami v. Albania*, judgment of 12 December 2006

36 *Bajrami v. Albania*, judgment of 12 December 2006

37 *Qama v. Albania and Italy*, judgment of 8 January 2013

Article 13

22 judgments have been rendered in respect of Article 13, all in respect of Article 6 and/or Article 1 of Protocol No. 1

Protocol No. 7, Article 4

1 judgment has been rendered in respect of Article 4 of Protocol No. 7, the right not to be tried or punished twice. A violation was found on the basis that criminal proceedings were considered to be repeated, following previous conclusion by final decision.³⁸

Protocol No. 13, Article 1

1 judgment has been rendered in respect of this Article, on the abolition of the death penalty. In *Rrapo*, the Court found that diplomatic assurances given in respect of the individual were sufficient to avoid risk in that case.³⁹

Article 34

In the *Rrapo*⁴⁰ case, the European Court found a violation of the applicant's right of individual petition on account of the authorities' failure to comply with an interim measure imposed by the European Court indicating that he must not be extradited to the United States of America where he risked the death penalty. The Court profoundly regretted that the lower courts had ruled in favour of the applicant's extradition without proper assurances that he would not face the death penalty. However it also noted that immediately prior to the applicant's extradition, the Albanian Minister of Justice received the necessary assurances and so concluded that the applicant's extradition did not give rise to the risk of the death penalty being imposed. The applicant was convicted and sentenced to 80 months' imprisonment in the United States.

Article 37

The power to strike an application out for just satisfaction was exercised where the amount of compensation proposed by the Government appeared reasonable.⁴¹

Article 80

The Court gave judgment under Article 80 in 1 case.⁴² The Court granted a request for revision on the basis that the death of one of the applicant's brother was a fact unknown to the Court and constituted a fact of decisive influence on the outcome of the judgment, namely the award of just satisfaction. It could not reasonably have been expected to be known to the Government, who gained knowledge on 12 March 2013. No explanation was provided by the applicant as to why she had failed to inform the court of the death, which occurred less than a month from the introduction of the application.

Article 46

As already noted, under Article 46 the Court ordered general measures in a number of cases, all involving Article 6 and/or Article 1 of Protocol No. 1. In *Luli*, the Court recommended measures to counter systemic delay in proceedings.⁴³ Other

38 *Xheraj v Albania*, judgment of 29 July 2008.

39 *Rrapo v Albania*, judgment of 25 September 2012.

40 *Rrapo v. Albania*, judgment of 25 September 2009

41 *Eltari v. Albania*, judgment of 10 June 2014

42 *Manushaqe Puto and Others v. Albania*, judgment of 31 July 2012.

43 *Luli and Others v. Albania*, judgment of 1 April 2014

cases where Article 46 was used involved measures providing for the retrial or reopening of a case,⁴⁴ for the enforcement of decisions⁴⁵ and for the provision of effective redress.⁴⁶

Manushaqe Puto and others was pronounced as a pilot judgment on the provision of compensation in cases concerning the Property Acts.⁴⁷

The ECtHR, in its pilot judgment “*Manushaqe Puto and Others v. Albania*”, ordered the Albanian Government to set up an efficient compensation scheme, bearing in mind the various findings in its judgment. In order to do this the Court found that the authorities needed to provide a list of final judicial and administrative decisions which recognised, restituted and/or compensated former-owners for property, the financial bill stemming from this list, an updated Land Value Map, the adoption of an Action Plan for the enforcement of this Court pilot judgment, and finally the establishment of an effective mechanism for the execution of the aforementioned decisions.

The Albanian Government prepared the first Action Plan as required by the Court judgment in June 2014. The Government committed itself to undertake appropriate new legislative measures and actions in order to resolve definitely the problem of the recognition, restitution and/or compensation of property owners in Albania.

The Albanian Parliament hence approved the new law no. 133/2015 “*On the treatment of property and finalisation of the process of compensation of property*”, which entered into force on 24 February 2016.

The measures planned by the Government in the Action Plan for the proper implementation of the law no. 133/2015 are:

- 1) Firstly, the adoption of relevant secondary legislation for the implementation of the law “*On the treatment of property and finalisation of the process of compensation of property*”. The implementation period of this action was from March to August 2016. This measure included the adoption of six bylaws of which four have been approved.
- 2) Secondly, the allocation of human and financial resources, technical and logistical infrastructure of the Property Management Agency. The deadline for the delivery of this action was February – September 2016. The following sub-actions have been completed: the allocation of the financial fund, the land fund, the digitalisation of the map, the designation and electronic processing of the cases, development of the system software, the collection, structuring and formatting process of the maps, and the digitalisation of the entire archive of the agency. Moreover, this measure includes the allocation of financial resources of the compensation plan, an action that is still pending.
- 3) Thirdly, the adoption of a New Updated Land Value Map. It was delivered by the adoption of a Council of Minister Decision on 3 February 2016.
- 4) Fourthly, the examination of applications that have yet to have a final decision, and the unaddressed applications, in order to finalise the process of compensation of property. This measure includes four sub-measures out of which two are delivered: the creation of a Register of Pending Applications, and the receipt of new applications within the deadline prescribed by the law. The examination of the files and the updated version of the register are still pending, and the Government should deal with the entire action before February 2019.
- 5) Financial evaluation of 26,000 files, which already recognised the right to compensation. This measure includes the publication of the register of decision, which was delivered, and its update that is an on-going process, that should be finalised by February 2019.

44 *Shkalla v. Albania*, judgment of 10 May 2011; *Laska and Lika v. Albania*, judgment of 20 April 2010

45 *Delvina v. Albania*, judgment of 8 March 2011; *Eltari v. Albania*, judgment of 8 March 2011.

46 *Hamzaraj v. Albania*, judgment of 3 February 2009; *Nuri v. Albania*, judgment of 3 February 2009; *Ramadhi and others v. Albania*, judgment of 13 November 2007

47 *Manushaqe Puto and others v Albania*, judgment of 31 July 2012

- 6) The meticulous monitoring of the implementation of the Law, with the purpose of instantaneous response, in view of fast and efficient solutions in case of problems and delays that can be ascertained during the implementation of the Law. This measure has seven components that consist of monitoring the implementation of the law by the Agency itself, the Ministry of Justice, the Council of Ministers and the Parliamentary Commission for Legal Issues, Public Administration and Human Rights, and the European Integration Board.

Jurisprudence broken down by Article

ARTICLE 2 – RIGHT TO LIFE

1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which this penalty is provided by law.
2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary:
 - a. in defence of any person from unlawful violence;
 - b. in order to effect a lawful arrest or to prevent the escape of a person lawfully detained;
 - c. in action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

Cases which were struck out	<p>1. <i>Ceka v Albania</i>, judgment of 23 October 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ the State had given a clear acknowledgment of breach and adequate compensation; ▪ no longer justified to continue the application with the Court; ▪ adequate investigation undertaken; ▪ sufficient element of public scrutiny; ▪ judgment also rendered in respect of: Article 3 [struck out].
Cases where no violation was found	<p>1. <i>Rrapo v Albania</i>, judgment of 25 September 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ diplomatic note found to contain sufficient assurances; ▪ appropriate that a presumption be applied to a requesting State which has a long history of respect for democracy, human rights and the rule of law and which has longstanding extradition agreements with the Contracting states; ▪ Court will assess quality of assurances given and whether in light of the State's practice, they can be relied on; ▪ judgment also rendered in respect of: Article 3 [no violation]; Article 1 of Protocol No. 13 [no violation]; Article 34 [violation].

ARTICLE 3 – PROHIBITION OF TORTURE

No one shall be subjected to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment.

Cases which were struck out	<p>1. <i>Ceka v Albania</i>, judgment of 23 October 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ the State had given a clear acknowledgment of breach and adequate compensation; ▪ no longer justified to continue the application with the Court; ▪ adequate investigation taken; ▪ sufficient element of public scrutiny; ▪ judgment also rendered in respect of: Article 2 [struck out].
Cases where a violation was found	<p>1. <i>Kaciu and Kotorri v Albania</i>, judgment of 25 June 2013</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ applicant's allegation created a presumption of fact that he had been ill-treated contrary to Article 3 and the state agents and government were required to provide a plausible explanation as to how this alleged beating could have been caused; ▪ government did not submit a plausible explanation for the alleged beating; ▪ prosecutor did not seek a medical examination, or seek other investigation; ▪ the judge did not request that the applicant's clear physical discomfort be investigated; ▪ beating was of such severity that the applicant had to be carried to the court room by police officers; ▪ inferences can be drawn to the effect that the treatment which left visible traces on the applicant was intentionally inflicted by police officers; ▪ reprehensible conduct, considerable period of time, as a consequence of which the applicant made statements incriminating himself and the second applicant in order to put end to the mental and physical pain he was experiencing; ▪ found to be torture; ▪ judgment also rendered in respect of Article 6 [violation].

Cases where a violation was found	<p>2. <i>Groni v Albania</i>, judgment of 7 July 2009</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ill-treatment must attain a minimum level of severity; ▪ depends on all the circumstances of the case such as the duration of treatment, its physical and mental effects, and, in some cases, the sex, age and state of health of the victim; ▪ purpose of such treatment is a factor but absence of purpose does not mean no violation; ▪ 3 elements in assessing compatibility of applicant's health and stay in detention: a) medical condition; b) adequacy of medical assistance and care provided; c) advisability of maintaining detention measure in view of the state of health of the applicant; ▪ medical assistance in prison hospitals acknowledged as not always being same as for general public; ▪ applicant suffering from severe disease of multiple sclerosis; ▪ risk of disease, lack of adequate treatment, long duration of imprisonment intensified prisoner's fears; ▪ created such a strong feeling of insecurity that, combined with his physical suffering, was a violation; ▪ <u>judgment also rendered in respect of: Article 5 [violation]; Article 34 [violation].</u> <p>3. <i>Dybeku v Albania</i>, judgment of 18 December 2007</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ conditions of detention; ▪ ill-treatment must attain a minimum level of severity to fall within Article 3; ▪ duration of treatment, physical and mental effects, sex, age and health of the victim; ▪ meaning of inhuman: premeditated; applied for a long time; caused actual bodily injury or intense physical and mental suffering; ▪ meaning of degrading: arouse in the victims feeling of fear, anguish and inferiority capable of humiliating and debasing them ▪ take account of the cumulative effect of conditions during detention; ▪ have regard to the mental health of prisoners; ▪ 3 elements: medical condition of prisoner; adequacy of mental assistance and care; advisability of maintaining the detention measure in view of the state of health of the applicant.
Cases where no violation was found	<p>1. <i>Rrapo v Albania</i>, judgment of 25 September 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ diplomatic note found to contain sufficient assurances; ▪ appropriate that a presumption be applied to a requesting State which has a long history of respect for democracy, human rights and the rule of law and which has longstanding extradition agreements with the Contracting states; ▪ Court will assess quality of assurances given and whether in light of the State's practice, they can be relied on; ▪ <u>judgment also rendered in respect of: Article 2 [no violation]; Article 1 of Protocol No. 13 [no violation]; Article 34 [violation].</u>

ARTICLE 4 – PROHIBITION OF SLAVERY AND FORCED LABOUR

1. No one shall be held in slavery or servitude.
2. No one shall be required to perform forced or compulsory labour.
3. For the purpose of this article the term "forced or compulsory labour" shall not include:
 - a. any work required to be done in the ordinary course of detention imposed according to the provisions of Article 5 of this Convention or during conditional release from such detention;
 - b. any service of a military character or, in case of conscientious objectors in countries where they are recognised, service exacted instead of compulsory military service;
 - c. any service exacted in case of an emergency or calamity threatening the life or well being of the community;
 - d. any work or service which forms part of normal civic obligations.

No judgments were rendered under this article.

ARTICLE 5 – RIGHT TO LIBERTY AND SECURITY

1. Everyone has the right to liberty and security of person. No one shall be deprived of his liberty save in the following cases and in accordance with a procedure prescribed by law:
 - a. the lawful detention of a person after conviction by a competent court;
 - b. the lawful arrest or detention of a person for non-compliance with the lawful order of a court or in order to secure the fulfilment of any obligation prescribed by law;
 - c. the lawful arrest or detention of a person effected for the purpose of bringing him before the competent legal authority on reasonable suspicion of having committed an offence or when it is reasonably considered necessary to prevent his committing an offence or fleeing after having done so;
 - d. the detention of a minor by lawful order for the purpose of educational supervision or his lawful detention for the purpose of bringing him before the competent legal authority;
 - e. the lawful detention of persons for the prevention of the spreading of infectious diseases, of persons of unsound mind, alcoholics or drug addicts or vagrants;
 - f. the lawful arrest or detention of a person to prevent his effecting an unauthorised entry into the country or of a person against whom action is being taken with a view to deportation or extradition.
2. Everyone who is arrested shall be informed promptly, in a language which he understands, of the reasons for his arrest and of any charge against him.
3. Everyone arrested or detained in accordance with the provisions of paragraph 1.c of this article shall be brought promptly before a judge or other officer authorised by law to exercise judicial power and shall be entitled to trial within a reasonable time or to release pending trial. Release may be conditioned by guarantees to appear for trial.
4. Everyone who is deprived of his liberty by arrest or detention shall be entitled to take proceedings by which the lawfulness of his detention shall be decided speedily by a court and his release ordered if the detention is not lawful.
5. Everyone who has been the victim of arrest or detention in contravention of the provisions of this article shall have an enforceable right to compensation.

Cases where a violation was found	<p>1. <i>Delijorgji v Albania</i>, judgment of 28 April 2015</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ whether the period of detention “pending trial” had expired and whether continued detention was lawful; ▪ lawfulness under national law is not always decisive; ▪ must be compatible with the purpose of Article 5 § 1, which is not to deprive persons of their liberty arbitrarily; ▪ conditions for deprivation of liberty under domestic law must be clearly defined and the law must be foreseeable in its application and its consequences; ▪ no reasons were given when placing the applicant under house arrest; ▪ the continued detention was not lawful; ▪ Article 5 § 4 requires requests for release to be dealt with speedily; ▪ delays were attributable to the state.
Cases where no violation was found	<p>2. <i>Groni v Albania</i>, judgment of 7 July 2009</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ applicant's detention not based on the domestic law; ▪ the domestic courts were themselves unsure of which version of the legislation to apply in the applicant's case; ▪ had the domestic courts opted to use the new provision, this would have been retroactive validation of the applicant's detention, which is unlawful; ▪ essential that the conditions for deprivation of liberty under domestic law be clearly defined and that the law itself be foreseeable in its application so that it meets the standard of lawfulness set by the Convention; ▪ need, with appropriate advice, to foresee to a degree that is reasonable the consequences which a given action may entail; ▪ <u>judgment also rendered in respect of: Article 3 [violation]; Article 36 [violation].</u>

ARTICLE 6 – RIGHT TO A FAIR TRIAL

1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice.
2. Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law.
3. Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:
 - a. to be informed promptly, in a language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him;
 - b. to have adequate time and facilities for the preparation of his defence;
 - c. to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require;
 - d. to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;
 - e. to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court.

Cases where a violation was found

1. Topallaj v Albania, judgment of 21 April 2016

- length of proceedings of 9 years, 4 months, 8 days;
- remittal for re-examination was frequently ordered;
- judgment also rendered in respect of Article 13 [violation]; Article 46.

2. Bici v Albania, judgment of 3 December 2015

- length of domestic proceedings related to recognition, restitution and/or compensation of the property (11 years, 9 months and 18 days before one level of jurisdiction).

3. Marku v Albania, judgment of 15 July 2014

- restriction on right of access to court;
- applicant received a decision in his favour but was unable to institute proceedings to obtain final determination of his application concerning the recognition of his status as a war veteran.

4. Luli and Others v Albania, judgment of 1 April 2014

- length of domestic proceedings;
- judgment also rendered in respect of Article 46.

5. Izet Haxhia v Albania, judgment of 5 November 2013

- the applicant did not have sufficient knowledge of the legal proceedings against him;
- he did not waive his right to appear in court;
- the applicant did not have the opportunity of obtaining a fresh determination of the merits of the charges against him by a court which would have heard him in proceedings compliant with the fairness guarantees of Article 6.

6. Kaciu and Kotorri v Albania, judgment of 25 June 2013

- access to a lawyer as needed from the first interrogation by police unless compelling reasons otherwise;
- not for court to determine what is admissible evidence or what is an error of fact or law;
- admission of statements obtained as a result of torture or other ill-treatment in breach of Article 3 renders proceedings as a whole unfair, irrespective of probative value of the statements and irrespective of whether their use is decisive in securing the defendant's conviction;
- trial as a whole rendered unfair on account of the admission and use of the first applicant's incriminating statement obtained by torture;
- length of proceedings – unduly long, over 6 years;
- judgment also rendered in respect of Article 3 [violation].

7. Delvina v Albania, judgment of 21 May 2013

- just satisfaction decided;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 and Article 1 of Protocol No. 1.

8. Manushaqe Puto and others v Albania, judgment of 31 July 2012

- lack of enforcement for between 15 and 17 years;
- no reason to depart from previous jurisprudence finding such delays in violation;
- the State cannot cite lack of availability of funds as excuse not to honour judgment debts;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

9. *Cani v Albania*, judgment of 6 March 2012

- importance that the accused should appear at his trial both because of his right to a hearing and because of the need to verify the accuracy of his statements and compare them with those of the victim and the witnesses;
- personal appearance of the defendant not of the same critical importance for an appeal hearing as it is for a trial hearing as courts not establishing facts, just interpreting legal rules;
- however, where an appellate court is making a fresh re-assessment of guilty or innocence, it cannot determine the issue without a direct assessment of the evidence given in person;
- in no part of the appeal proceedings did the applicant have the opportunity to argue mitigating factors in person;
- should have been heard in person.

10. *Shkalla v Albania*, judgment of 10 May 2011

- right to a court is not absolute;
- subject to limitations e.g. admissibility of appeal;
- limitations must not restrict or reduce a person's access in such a way that the very essence of the right is impaired;
- restrictions not compatible if they do not pursue a legitimate aim and there is a reasonable relationship of proportionality with the means employed to achieve the aim;
- to inform someone of a prosecution against him is a legal act of such importance that it must be carried out in accordance with procedural and substantive requirements capable of guaranteeing the effective exercise of the accused's rights;
- vague and informal knowledge cannot suffice;
- not been shown that the applicant had sufficient knowledge of the legal proceedings against him;
- judgment also rendered in respect of: Article 46.

11. *Caush Driza v Albania*, judgment of 15 March 2011

- failure to enforce judgment;
- analogised to Beshiri and Others, Driza and Vrioni and Others;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

12. *Delvina v Albania*, judgment of 8 March 2011

- failure to enforce a judgment;
- applicant should not be required to resort to enforcement proceedings to have decision executed;
- analogised to Beshiri and Others, Driza and Vrioni and Others;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6: [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

13. *Eltari v Albania*, judgment of 8 March 2011

- failure to enforce judgment;
- analogised to Beshiri and Others, Driza and Vrioni and Others;
- judgment rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

14. *Mishgjoni v Albania*, judgment of 7 December 2010

- failure to enforce judgment;
- length of proceedings of 8 years, at 3 levels of jurisdiction;
- no delay attributable to the applicant;
- important personal interest to the individual employee of securing decisions;
- overall delay of almost four years taken to re-examine the applicant's case did not satisfy the reasonable time requirement;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

15. *Puto and others v Albania*, judgment of 20 July 2010

- failure to enforce judgment as impairing the essence of the applicant's right to court;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

16. *Berhani v Albania*, judgment of 27 May 2010

- fairness of proceedings;
- it is for the national courts to assess the evidence, establish facts and interpret domestic law;
- the Court will only intervene if the decision reached is arbitrary or manifestly unreasonable;
- may be necessary for the courts to have recourse to statements made in the criminal investigation stage if the accused had sufficient and adequate opportunity to challenge such statements at the time they were taken or at later stage of the proceedings;
- statements of the witnesses were not subject to questioning by the applicant or his representatives;
- authorities did not respond to the applicant's complaints raising serious deficiencies in the quality of the evidence;
- judgment also given in respect of: Article 6 [no violation with regard to the length of proceedings].

17. *Laska and Lika v Albania*, judgment of 20 April 2010

- right to an adversarial trial;
- equality of arms;
- opportunity for all parties to have knowledge of and comment on all evidence adduced or observations filed with a view to influencing the court's decision;
- presumption of innocence;
- access to a lawyer should be provided from first interrogation by police unless there are compelling reasons to restrict this right;
- applicants were not permitted to raise irregularities; ▪ identification parade held in the absence of lawyers;
- judgment also rendered in respect of: Article 46.

18. *Mullai and others v Albania*, judgment of 23 March 2010

- lack of legal certainty;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

19. *Bushati and others v Albania*, judgment of 8 December 2009

- failure to enforce judgment;
- judgment was on eviction of individual's from the applicants' property;
- applicants cannot be held responsible for costs of eviction;
- judgment also rendered in respect of Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

20. *Caka v Albania*, judgment of 8 December 2009

- Article 6 § 3 (d) and Article 6 § 1;
- failure to secure appearance of witnesses;
- failure to give due weight to testimonies of witnesses.

21. *Vrioni and others v Albania*, judgment of 29 September 2009

- failure to enforce judgment;
- length of proceedings of 11 years;
- not enforced for five years;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

22. *Gjyli v Albania*, judgment of 29 September 2009

- failure to enforce judgment;
- assessment of the reasonableness of delay;
- no indication that the enforcement entailed any complexity;
- applicant did not prevent the enforcement;
- responsibility of bailiffs in perpetuating delay;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

23. *Vrioni and others v Albania*, judgment of 24 March 2009

- legal certainty violated;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

24. *Hamzaraj v Albania*, judgment of 3 February 2009

- failure to enforce judgment;
- length of proceedings of 12 years;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

25. *Nuri v Albania*, judgment of 3 February 2009

- failure to enforce judgment;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

26. *Dauti v Albania*, judgment of 3 February 2009

- breach of right of access to a court;
- no legally qualified or judicial members sat on the Appeals Commission in question, comprised solely of medical practitioners;
- no rules governing the members' term of office, their removal, resignation or any guarantee for their irremovability;
- Appeals Commission not an independent and impartial tribunal.

27. *Xheraj v Albania*, judgment of 29 July 2008

- legal certainty violated;
- judgment also rendered in respect of Article 4 of Protocol No. 7 [no violation].

28. *Marini v Albania*, judgment of 7 July 2008

- right to a court;
- limitations on access to a court;
- margin of appreciation;
- length of proceedings of 7 years, 9 years, 5 years and 2 years. The first and second set were found to be of unreasonable length;
- reasonableness of length of proceedings to be assessed in the light of the circumstances of the case and with reference to: complexity of the case; conduct of the applicant and of the authorities; and what was stake for the applicant;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

29. *Driza v Albania*, judgment of 13 November 2007

- fairness of proceedings;
- impartiality;
- impartiality normally denotes absence of prejudice or bias;
- personal impartiality of a judge must be presumed until there is proof to the contrary;
- what is decisive is whether the fear of partiality is objectively justified;
- 3 judges who had already ruled on the case were among the 15 judges called on to decide whether the earlier decision was correct;
- 3 other judges sitting had to decide a matter on which they had already expressed their opinions;
- non-enforcement;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

30. *Ramadhi and others v Albania*, judgment of 13 November 2007

- length of proceedings of 12 years;
- failure to enforce judgment;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 46.

31. *Gjonbocari and others v Albania*, judgment of 23 October 2007

- right to a court;
- failure to enforce judgment;
- length of proceedings excessive;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

32. *Beshiri and others v Albania*, judgment of 22 August 2006

- failure to enforce judgment;
- 5 year delay;
- no measures taken by the state or by the bailiffs to comply with the judgment;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

33. *Qufaj Co. SH P.K. v Albania*, judgment of 18 November 2004

- right to a court would be rendered illusory if a Contracting State's domestic legal system allowed a final, binding, judicial decision to remain inoperative to the detriment of one party;
- not open to a State authority to cite a lack of funds as an excuse for not honouring a judgment debt.

1. Haxhia v Albania, judgment of 8 October 2013

- Article 6 does not lay down rules on admissibility of evidence;
- the question is whether proceedings as a whole, including the way in which evidence was obtained, were fair;
- time for the preparation of the applicant's defence was adequate;
- defendants need to be able to challenge the evidence against them;
- any unfairness in withholding a witness statement was remedied by ensuring witness testimony.

2. Mulosmani v Albania, judgment of 8 October 2013

- Article 6 does not lay down rules on admissibility of evidence;
- the question is whether the proceedings as a whole, including the way in which evidence was obtained, were fair;
- time for the preparation of the applicant's defence was adequate;
- applicant could anticipate the reclassification of the criminal charges against him;
- any unfairness's in withholding a witness statement was remedied by ensuring witness testimony;
- lack of appearance of a witness who was not an eye witness was not detrimental.

3. Berhani v Albania, judgment of 27 May 2010

- length of proceedings;
- delay lasted 2 years, 7 months;
- nothing to show fault on the part of state authorities;
- state authorities acted with due diligence;
- judgment also given in respect of: Article 6 [violation with regard to the fairness of proceedings].

4. Caka v Albania, judgment of 8 December 2009

- lack of representation by a lawyer;
- refusal to allow cross-examination of a certain witness not a violation given that the evidence was corroborated by other material evidence including by witnesses who were cross-examined.

5. Marini v Albania, judgment of 7 July 2008

- not unreasonable delay in relation to 3rd, 4th and 5th set of proceedings, as a result of the different levels of jurisdiction involved;
- judgment also rendered in respect of: Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

6. Balliu v Albania, judgment of 27 May 2005

- a person charged with a criminal offence who does not want to defend himself in person must be able to have recourse to legal assistance of his own choosing;
- if he does not have sufficient means to pay for such assistance, he is entitled for it to be given for free where the interests of justice require;
- must examine whether State responsible for failure of the lawyer chosen by the applicant to fulfil his duty;
- impossible in view of the independence of the Bar to force the applicant's counsel to act;
- applicant refused to be defended by officially appointed lawyer;
- applicant never informed the District Court of shortcomings in his lawyer or ask for a different one;
- authorities adequately discharged their obligation to provide legal assistance by both adjourning the hearings in order to give the applicant's counsel an opportunity to fulfil his duty and by appointing a lawyer under the legal aid scheme.

ARTICLE 7 – NO PUNISHMENT WITHOUT LAW

1. No one shall be held guilty of any criminal offence on account of any act or omission which did not constitute a criminal offence under national or international law at the time when it was committed. Nor shall a heavier penalty be imposed than the one that was applicable at the time the criminal offence was committed.
2. This article shall not prejudice the trial and punishment of any person for any act or omission which, at the time when it was committed, was criminal according to the general principles of law recognised by civilised nations.

Cases where a violation was found	<p>1. <i>Alimucaj v Albania</i>, judgment of 7 February 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ the Court must ascertain whether the penalty imposed on the applicant was foreseeable; ▪ breach as a heavier penalty was imposed than the one applicable at the time of the commission of the criminal offence; ▪ <u>judgment also given in respect of: Article 7 [no violation with regard to whether the applicant's actions constituted an offence in domestic law].</u>
Cases where no violation was found	<p>1. <i>Alimucaj v Albania</i>, judgment of 7 February 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ qualification of the applicant's actions as deception in domestic law, does not seem unreasonable or arbitrary and therefore remains within the generally acceptable rules of interpretation of criminal statutes; ▪ <u>judgment also given in respect of: Article 7 [violation with regard to whether the penalty imposed on the applicant was foreseeable].</u>

ARTICLE 8 – RIGHT TO RESPECT FOR PRIVATE AND FAMILY LIFE

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.
2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

Cases where a violation was found	<p>1. <i>Bajrami v Albania</i>, judgment of 12 December 2006</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obligations to facilitate parent-child reunion; ▪ not an absolute obligation; ▪ although coercive measures against children are not desirable, the use of sanctions must not be ruled out in the event of unlawful behaviour by the parent with whom the child lives; ▪ the need for swiftness of action in maintaining parent-child relationships; ▪ delays by bailiffs in implementing custody decisions.
Cases where no violation was found	<p>1. <i>Qama v Albania and Italy</i>, judgment of 8 January 2013</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ admissible only against Albania; ▪ positive obligation to facilitate parent-child reunion; ▪ Italian court had awarded custody rights.

ARTICLE 9 – FREEDOM OF THOUGHT, CONSCIENCE AND RELIGION

1. Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his religion or belief and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief, in worship, teaching, practice and observance.
2. Freedom to manifest one's religion or beliefs shall be subject only to such limitations as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of public safety, for the protection of public order, health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

No judgments have been rendered in respect of this Article.

ARTICLE 10 – FREEDOM OF EXPRESSION

1. Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. This article shall not prevent States from requiring the licensing of broadcasting, television or cinema enterprises.
2. The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.

No judgments rendered in respect of this Article.

ARTICLE 11 – FREEDOM OF ASSEMBLY AND ASSOCIATION

1. Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and to freedom of association with others, including the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.
2. No restrictions shall be placed on the exercise of these rights other than such as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals or for the protection of the rights and freedoms of others. This article shall not prevent the imposition of lawful restrictions on the exercise of these rights by members of the armed forces, of the police or of the administration of the State.

No judgments rendered in respect of this Article.

ARTICLE 12 – RIGHT TO MARRY

Men and women of marriageable age have the right to marry and to found a family, according to the national laws governing the exercise of this right.

No judgments rendered in respect of this Article.

ARTICLE 13 – RIGHT TO AN EFFECTIVE REMEDY

Everyone whose rights and freedoms as set forth in this Convention are violated shall have an effective remedy before a national authority notwithstanding that the violation has been committed by persons acting in an official capacity.

Cases where a violation was found

- 1. *Topallaj v Albania*, judgment of 21 April 2016**
 - lack of an effective remedy in regard to the length of proceedings;
 - judgment also rendered in respect of: Article 6§1 [violation]; Article 46.
- 2. *Delvina v Albania*, judgment of 21 May 2013**
 - just satisfaction decided;
 - judgment also rendered in respect of: Article 6 and Article 1 of Protocol No. 1.
- 3. *Manushaque Puto and others v Albania*, judgment of 31 July 2012**
 - in conjunction with Article 6;
 - judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.
- 4. *Caush Driza v Albania*, judgment of 15 March 2011**
 - in conjunction with Article 6;
 - judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].
- 5. *Delvina v Albania*, judgment of 8 March 2011**
 - in conjunction with Article 6;
 - judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.
- 6. *Eltari v Albania*, judgment of 8 March 2011**
 - in conjunction with Article 6;
 - judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

7. *Mishgjoni v Albania*, judgment of 7 December 2010

- in conjunction with Article 6;
- judgment also rendered in respect of Article 6 [violation].

8. *Puto and others v Albania*, judgment of 20 July 2010

- in conjunction with Article 6;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

9. *Vrioni and others v Albania*, judgment of 29 September 2009

- in conjunction with Article 1 of Protocol No. 1
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

10. *Gjyli v Albania*, judgment of 29 September 2009

- in conjunction with Article 6;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation].

11. *Marini v Albania*, judgment of 7 July 2008

- in conjunction with Article 6;
- judgment also given in respect of: Article 6 [violation in one respect; no violation in another respect]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

12. *Driza v Albania*, judgment of 13 November 2007

- in conjunction with Article 1 of Protocol No. 1;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

13. *Ramadhi and others v Albania*, judgment of 13 November 2007

- in conjunction with Article 6;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

14. *Gjonbocari and others v Albania*, judgment of 23 October 2007

- in conjunction with Article 6;
- judgment also given in respect of: Article 6 [violation].

ARTICLE 14 – PROHIBITION OF DISCRIMINATION

The enjoyment of the rights and freedoms set forth in this Convention shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.

No judgments have been rendered in respect of this Article.

PROTOCOL 1, ARTICLE 1 - PROTECTION OF PROPERTY

Every natural or legal person is entitled to the peaceful enjoyment of his possessions. No one shall be deprived of his possessions except in the public interest and subject to the conditions provided for by law and by the general principles of international law.

The preceding provisions shall not, however, in any way impair the right of a State to enforce such laws as it deems necessary to control the use of property in accordance with the general interest or to secure the payment of taxes or other contributions or penalties.

1. *Delvina v Albania*, judgment of 21 May 2013

- just satisfaction decided in this case;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 and Article 13.

2. *Manushaqe Puto and others v Albania*, judgment of 31 July 2012

- general principles;
- lack of funds not sufficient excuse for not honouring debt obligations;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 46.

3. *Caush Driza v Albania*, judgment of 15 March 2011

- claim can constitute possession if it is sufficiently established to be enforceable;
- impossibility of execution of judgment interfering with right to peaceful enjoyment of possessions;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

4. Delvina v Albania, judgment of 8 March 2011

- general principles of the Article;
- claim can constitute a possession if it is sufficiently established to be enforceable;
- impossibility of obtaining execution of a final court judgment is an interference with the right to peaceful enjoyment of possessions;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 46.

5. Eltari v Albania, judgment of 8 March 2011

- general principles of the Article;
- claim can constitute a possession if it is sufficiently established to be enforceable;
- impossibility of obtaining execution of a final court judgment is an interference with the right to peaceful enjoyment of possessions;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 46.

6. Puto and others v Albania, judgment of 20 July 2010

- general principles of the Article;
- claim can constitute a possession if it is sufficiently established to be enforceable;
- impossibility of execution as interference with right to peaceful enjoyment of possessions;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

7. Mullai and others v Albania, judgment of 23 March 2010

- 'possessions' has an autonomous meaning and is not limited to ownership of physical goods;
- needs to be examined on a case-by-case basis;
- in the case of non-physical assets, the Court has taken into consideration whether the legal position in question gave rise to financial rights and interests and thus had an economic value;
- building permit constituted 'possessions';
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation].

8. Bushati and others v Albania, judgment of 8 December 2009

- failure to enforce judgment left the applicants in a situation of uncertainty;
- unable to fully enjoy their possessions;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation].

9. Vrioni and others v Albania, judgment of 29 September 2009

- claim can constitute a possession if it is sufficiently established to be enforceable;
- lack of funds cannot justify a failure to enforce payment of a final and binding judgment debt owned by the State;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 46.

10. Vrioni and others v Albania, judgment of 24 March 2009

- quashing of enforceable judgment frustrated applicant's reliance on binding decision and deprived them of property;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation].

11. Hamzaraj v Albania, judgment of 3 February 2009

- right to compensation as an asset;
- proportionality;
- judgment also rendered in respect of: Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

12. Nuri v Albania, judgment of 3 February 2009

- right to compensation; fair balance;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 46.

13. Marini v Albania, judgment of 7 July 2008

- shares as of economic value and hence possessions;
- positive obligations of the State;
- failure to enforce;
- judgments also rendered in respect of: Article 6 [violation for some aspects; no violation in other aspects]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

14. *Ramadhi and others v Albania*, judgment of 13 November 2007

- meaning of possessions;
- wide margin of appreciation for determining what is in the public interest, especially where compensation for nationalisation or expropriation is concerned;
- 12 and 11 years passed without payment of compensation to applicants;
- left in state of uncertainty in the realisation of their property rights;
- for a considerable period of time, the authorities prevented them from enjoying the possession of their money and land;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation]; Article 46.

15. *Beshiri v Albania*, judgment of 22 August 2006

- Article does not guarantee the right to acquire property;;
- margin of appreciation;
- whether applicants had a legitimate expectation of restitution of their property;
- the State's obligations pre- and post-ratification of the Convention;
- prevention of payment of compensation led to finding of violation;
- judgment in respect of: Article 6 [violation].

PROTOCOL 7, ARTICLE 4 – RIGHT NOT TO BE TRIED OR PUNISHED TWICE

1. No one shall be liable to be tried or punished again in criminal proceedings under the jurisdiction of the same State for an offence for which he has already been finally acquitted or convicted in accordance with the law and penal procedure of that State.
2. The provisions of the preceding paragraph shall not prevent the reopening of the case in accordance with the law and penal procedure of the State concerned, if there is evidence of new or newly discovered facts, or if there has been a fundamental defect in the previous proceedings, which could affect the outcome of the case.
3. No derogation from this Article shall be made under Article 15 of the Convention.

1. *Xheraj v Albania*, vendim i 29 korrikut 2008

- aim of this Article is to prohibit the repetition of criminal proceedings that have been concluded by a final decision;
- judgments also rendered in respect of: Article 6 [violation].

PROTOCOL 13, ARTICLE 1 – ABOLITION OF THE DEATH PENALTY

The death penalty shall be abolished. No one shall be condemned to such penalty or executed.

1. *Rrapo v Albania*, judgment of 25 September 2012

- diplomatic assurances were found to be sufficient to avoid risk;
- judgment also rendered in respect of: Article 2 [no violation]; Article 3 [no violation]; Article 34 [violation].

ARTICLE 34 – INDIVIDUAL APPLICATIONS

The Court may receive applications from any person, nongovernmental organization or group of individuals claiming to be the victim of a violation by one of the High Contracting Parties of the rights set forth in the Convention or the Protocols thereto. The High Contracting Parties undertake not to hinder in any way the effective exercise of this right.

Cases where judgment was given in respect of Article 34

1. *Rrapo v Albania*, judgment of 25 September 2012

- failure to comply with interim measure imposed by the European Court indicating that applicant must not be extradited to the USA where he risked the death penalty.
- judgment also rendered in respect of: Article 2 [no violation]; Article 3 [no violation]; Article 1 of Protocol No. 13 [no violation].

ARTICLE 37 – STRIKING OUT APPLICATIONS

1. The Court may at any stage of the proceedings decide to strike an application out of its list of cases where the circumstances lead to the conclusion that
 - a. the applicant does not intend to pursue his application; or
 - b. the matter has been resolved; or
 - c. for any other reason established by the Court, it is no longer justified to continue the examination of the application. However, the Court shall continue the examination of the application if respect for human rights as defined in the Convention and the Protocol thereto so requires.
2. The Court may decide to restore an application to its list of cases if it considers that the circumstances justify such a course.

Cases where the application was struck out

1. *Eltari v Albania*, 10 June 2014

- the application was struck out on the basis that the amount of compensation proposed by the government was reasonable.

ARTICLE 46 – BINDING FORCE AND EXECUTION OF JUDGMENTS

1. The High Contracting Parties undertake to abide by the final judgment of the Court in any case to which they are parties.
2. The final judgment of the Court shall be transmitted to the Committee of Ministers, which shall supervise its execution.
3. If the Committee of Ministers considers that the supervision of the execution of a final judgment is hindered by a problem of interpretation of the judgment, it may refer the matter to the Court for a ruling on the question of interpretation. A referral decision shall require a majority vote of two thirds of the representatives entitled to sit on the Committee.
4. If the Committee of Ministers considers that a High Contracting Party refuses to abide by a final judgment in a case to which it is a party, it may, after serving formal notice on that Party and by decision adopted by a majority vote of two thirds of the representatives entitled to sit on the Committee, refer to the Court the question whether that Party has failed to fulfil its obligation under paragraph 1.

If the Court finds a violation of paragraph 1, it shall refer the case to the Committee of Ministers for consideration of the measures to be taken. If the Court finds no violation of paragraph 1, it shall refer the case to the Committee of Ministers, which shall close its examination of the case.

1. Topallaj v Albania, judgment of 21 April 2016

- Albania should adopt findings in paragraph 118 of *Luli and Others v Albania* as a matter of priority;
- judgment also rendered in respect of: Article 6§1 [violation]; Article 13 [violation].

2. Luli and Others v Albania, judgment of 1 April 2014

- systemic delay in the domestic legal system recognised;
- measures recommended as in *Scordino v Italy* (no. 1) [GC], no. 36813/97 paragraphs 182 to 189;
- judgment also rendered in respect of Article 6 [violation].

3. Manushaque Puto and others v Albania, judgment of 31 July 2012

- pilot judgment;
- regulatory shortcomings and/or administrative conduct of the authorities in the enforcement of final Commission decisions awarding compensation to former owners under the Property Acts;
- respondent State should take general measures as a matter of urgency, to secure in an effective manner the right to compensation, while striking a fair balance between the different interests at stake;
- respondent State should avoid frequent changes in legislation and carefully examine all legal and financial implications before introducing further modifications;
- the compensation scheme should not be cumbersome for the applicant, the results should be made public and contain sufficient reasons, the process should be transparent;
- problem could be better addressed if subjected to wide public discussions in order to garner broad understanding about the level of compensation that the State is expected to realistically pay and about the different forms of compensation;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

4. Shkalla v Albania, judgment of 10 May 2011

- findings in *Laska and Lika*, paragraphs 74 to 76 reiterated;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation].

5. Driza v Albania, judgment of 15 March 2011

- return plot of land within three months from which the judgment becomes final, or else to make restitution;
- remove obstacles to compensation;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

6. Delvina v Albania, judgment of 8 March 2011

- lack of machinery to secure the enforcement of a final court decision;
- should take adequate legislative, administrative and financial measures in order to provide awards for compensation, without undue delay, ordered by a final court decision in lieu of the restitution of property;
- respondent State should, for example, designate a competent enforcement body, provide sufficient human and material resources, establish clear and simplified rules of procedure for the collection of claims, lay down realistic and binding time-limits for their processing and enforcement, allocate the necessary budgetary funds, and remove all obstacles with a view to securing the expedient award of financial or in-kind compensation, having regard to the principles established in the Court's case law;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

7. Eltari v Albania, 8 March 2011

- respondent State should take adequate legislative, administrative and financial measures in order to provide for awards of compensation, without undue delay, ordered by a final court decision in lieu of the restitution of property;
- respondent State should, for example, designate a competent enforcement body, provide sufficient human and material resources, establish clear and simplified rules of procedure for the collection of claims, lay down realistic and binding time-limits for their processing and enforcement, allocate the necessary budgetary funds, and remove all obstacles with a view to securing the expedient award of financial or in-kind compensation;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

8. *Laska and Lika v Albania*, 20 April 2010

- a retrial or the reopening of the case, if requested by the applicant, represents in principle an appropriate way of redressing the violation;
- it is for the respondent State to remove any obstacles in its domestic legal system that might prevent the applicants' situation from being adequately redressed or introduce a new remedy that would enable the applicants to have the situation repaired;
- this principle also applies to the reopening of proceedings and the re-examination of the applicants' case;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation].

9. *Vrioni and others v Albania and Italy*, 29 September 2009

- the Court reiterated its findings in *Driza* and urged the respondent State to adopt general measures as indicated in paragraph 126 of *Driza*;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

10. *Hamzaraj v Albania*, 3 February 2009

- finding in *Ramadhi and Others*, paragraphs 93 and 94, reiterated;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

11. *Nuri v Albania*, 3 February 2009

- finding in *Ramadhi and Others*, paragraphs 93 and 94, reiterated;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation].

12. *Ramadhi and others v Albania*, 13 November 2007

- general measures called for in the execution of the present judgment;
- need a remedy which secures genuinely effective redress for the Convention violations identified in the instant judgment as well as in respect of all similar applications pending before it, in accordance with the principles for the protection of the rights laid down in Articles 6 § 1, Article 13 and Article 1 of Protocol No. 1;
- State should designate the competent body, set out the procedural rules, ensure compliance with the rules, remove all obstacles to the award of compensation under the Property Act;
- measures should include the adoption of the maps for the property valuation in respect of those applicants who are entitled to receive compensation in kind and the designation of an adequate fund in respect to those applicants who are entitled to receive compensation in value, this is in order to make it possible for all the claimants having successful Commission's decisions in their favour to obtain speedily the lands or the sums due;
- such measures should be made available as a matter of urgency;
- judgment also rendered in respect of: Article 6 [violation]; Article 1 of Protocol No. 1 [violation]; Article 13 in conjunction with Article 6 [violation].

ARTICLE 80 – REQUEST FOR REVISION OF A JUDGMENT

1. A party may, in the event of the discovery of a fact which might by its nature have a decisive influence and which, when a judgment is delivered, was unknown to the Court and could not reasonably have been known to that party, request the Court, within a period of six months after that party acquired knowledge of the fact, to revise that judgment.
2. The request shall mention the judgment of which revision is requested and shall contain the information necessary to show that the conditions laid down in paragraph 1 of this Rule have been complied with. It shall be accompanied by a copy of all supporting documents. The request and supporting documents shall be filed with the Registry.
3. The original Chamber may decide of its own motion to refuse the request on the ground that there is no reason to warrant considering it. Where it is not possible to constitute the original Chamber, the President of the Court shall complete or compose the Chamber by drawing lots.
4. If the Chamber does not refuse the request, the Registrar shall communicate it to the other party or parties and shall invite them to submit any written comments within a time-limit laid down by the President of the Chamber. The President of the Chamber shall also fix the date of the hearing should the Chamber decide to hold one. The Chamber shall decide by means of a judgment.

1. *Manushaqe Puto v others and Albania*, judgment of 4 November 2014

- in conjunction with Article 6 and Article 13;
- death of applicant's brother less than a month from introduction of application;
- applicant had not notified the court;
- no updated power of attorney authorisation provided;
- Government requested revision of pecuniary and non-pecuniary award;
- death constituted fact of "decisive influence" on outcome of the judgment;
- damages reduced.

AIRE Centre

AIRE Centre është një organizatë joqeveritare që përhap njohjen e të drejtës evropiane dhe u ofron ndihmë viktimave të shkeljes së të drejtave të njeriut. Ekipi i juristëve ndërkombëtarë ofron informacione, përkrahje dhe këshilla për standardet juridike të Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Evropës. Eksperiencë të veçantë ka në çështjet gjyqësore para Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut në Strasburg dhe ka marrë pjesë në më shumë se 150 çështje. Gjatë 20 viteve të kaluara, AIRE Centre ka mbajtur dhe ka marrë pjesë në seminare të ndryshme në Evropën Qëndrore e Lindore, në favor të avokatëve, gjyqtarëve, zyrtarëve të qeverisë dhe organizatave joqeveritare.

AIRE Centre vëmendje të veçantë i kushton vendeve të Ballkanit Perëndimor, ku është e pranishme mbi një dekadë e gjysëm, duke realizuar një sërë programesh për sundimin e ligjit në partneritet me institucionet dhe gjykatat vendore. Synimi ynë nëpër të gjitha këto programe është të çojmë përpara zbatimin vendor të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, të ndihmojmë procesin e integritimeve evropiane nëpërmjet forcimit të sundimit të ligjit dhe respektimit të plotë të të drejtave të njeriut, si dhe me nxitjen e bashkëpunimit rajonal ndërmjet gjyqtarëve dhe përfaqësuesve të profesionit juridik.

The AIRE Centre

The AIRE Centre is a non-governmental organisation that promotes awareness of European law rights and provides support for victims of human rights violations. A team of international lawyers provides information, support and advice on European Union and Council of Europe legal standards. It has particular experience in litigation before the European Court of Human Rights in Strasbourg and has participated in over 150 cases. Over the last 20 years the AIRE Centre has conducted and participated in a number of seminars in Central and Eastern Europe for the benefit of lawyers, judges, government officials and non-governmental organisations.

The AIRE Centre has been focusing on the countries of Western Balkans in particular, where it has been for over decade and a half conducting a series of long-term rule of law programmes in partnership with domestic institutions and courts. Our aim throughout these programmes has been to promote the national implementation of the European Convention on Human Rights, assist the process of European integration by strengthening the rule of law and full recognition of human rights, and encourage regional cooperation amongst judges and legal professionals.

Foreign &
Commonwealth
Office

RegionalCooperationCouncil